

ਫੁਲ-ਬੈਚ

, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸੀ. ਜੇ., ਡੀ. ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਆਰ. ਐਸ. ਨੰਦਾ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸਰਕਾਰੀਆ ਅਤੇ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ, ਜੇ.

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਓ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, ਆਦਿ, --- ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1973 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ: 2147

*

6 ਨਵੰਬਰ 1973 ਈ.

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਆਰਟੀਕਲ 233, 235 ਅਤੇ 311—ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ (1963)—ਨਿਯਮ 10—ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ (1897 ਦਾ X) ਸੈਕਸ਼ਨ 16—ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੁਡੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ—ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਸ਼ਟੀ—ਕੀ ਸ਼ਕਤੀ—ਕੀ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਨਿਵਾਸ ਹੈ—ਹਾਈ ਕੋਰਟ—ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਅਧਿਕਾਰ—ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੌਣਵੇਂ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਪਾਸ - ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਅਤੇ 235 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ - ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ (1963) — ਨਿਯਮ 16—ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ. ਜੇ., ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਜੇ. ਕੰਟਰਾ. ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ), ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ। ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ# ਅਤੇ ਪੋਸਟਿੰਗ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 233 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ! ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (2) ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦੀ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੂਰਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ

ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਪੜਾਅ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਡਿਸਪੈਂਸਿੰਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ। ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੁਸ਼ਟੀ/ ਸੇਵਾ ਦੀ

ਸਮਾਪਤੀ ਇੱਕੋ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸੱਤਾ ਦਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਅਰਥਾਤ, ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ, ਰਾਜਪਾਲ ਵਿੱਚ * ਨਿਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ 235 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਵਿਪਰੀਤ ਵਿਆਖਿਆ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਤਰੀਕ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ। , ਜਾਂ ਅਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ , ਰਾਜਪਾਲ ਹੈ।

(ਪ੍ਰਤੀ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਜੇ. ਕਟੋਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੈਰੀਅਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਬਿੰਦੂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ, ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਲੱਭਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ * ਤਸੱਲੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 'ਸਸਪੈਂਡ' ਜਾਂ 'ਬਰਖਾਸਤ' ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਛਾਂਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਉਸ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ. ; ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਉੱਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇਵੇਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 235 ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਕੱਲੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਾਲੀ ਫੈਕਟਰੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪ੍ਰਤੀ ਫੁੱਲ ਬੈਚ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ/ਸਿਫਾਰਸ਼/ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਹੱਥੋਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ,

Narinder Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਜੇ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਭਿਆਸ, ਠੋਸ ਸੰਮੇਲਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣਗੇ। ਰਾਜਪਾਲ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਅਤੇ 235।

ਕੌਖਿਆ, (ਪ੍ਰਤੀ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਜੇ.), ਕਿ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਚਿੰਤਾ ਹੈ; ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਲਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਨਿਜ਼ੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ) ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜੱਜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਜੇ

ਨਿਯਮ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ' ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ' ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੂਰਨਤਾ ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਉਦੋਂ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ * ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਵਿਰੋਧੀ ਆਚਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ^/ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ * ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ. ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। 'ਤੇ

ਇਹ ਸਿੱਟਾ, ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਦਾ ਨਿਯਮ 10 ਹੈ।
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੀ

ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ,

20 ਅਗਸਤ, 1973 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ ਵਾਲੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੇਸ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਮਾਨਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ੍ਰੀ ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ੍ਰੀ. ਜਸਟਿਸ ਬਲ ਰਾਜ ਤੁਲੀ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 14 ਸਤੰਬਰ, 1973 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰਬਰ 1

ਅਤੇ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੰਖਿਆ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ 21 ਜੂਨ, 1973 ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, (ਅਨੇਕਚਰ 'ਜੇ') ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸਿਵਲ MISC. 1973 ਦਾ ਨੰਬਰ 5288।

ਧਾਰਾ 151, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਈ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ-- ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ।

ਸਿਵਲ MISC. 1973 ਦੇ 5289 ਨੰ.

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਫਾਈਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

Narinder Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ;

(1) ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਫਾਈਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚਆਰ ਗੋਖਲੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਗਸਤ, 1971 ਤੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, ਅੱਪ-ਟੂ-ਡੇਟ।

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ, ਅਰਥਾਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ/ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ/ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਰਮਿਆਨ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਫਾਈਲ।

(3) ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(i) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(ii) ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਕੁਆਰੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵੀ।

(ਹਾਈ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਫਾਈਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(iv) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫਾਈਲ: -

(a) ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ; ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕੈਰੋ ਕਤਲ ਕੇਸ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਮਾਣਭੱਤੇ ਬਾਰੇ ਫਾਈਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡੀਐਨ ਅਵਸਥੀ, ਕੇਪੀ ਭੰਡਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਏਸੀ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਜੇ.ਐਨ. ਕੌਸ਼ਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਹਰਿਆਣਾ), ਸੀਡੀ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਨਾਲ। ਹਰਿਆਣਾ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਡੀ.ਐਸ. ਲਾਂਬਾ, ਡੀਨਿਊਟੀ ਏ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਹਰਿਆਣਾ), ਐਚ.ਐਨ. ਮਹਤਾਨੀ, ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਹਰਿਆਣਾ), ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ, ਯੂਐਸ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਆਈ.ਐਸ. ਬਲਹਾਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਲਈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਨਿਰਣਾ

ਆਰ.ਐਸ. ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.—(1) ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ 21 ਜੂਨ, 1973 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ 23 ਜੂਨ, 1973 ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੇ।

(2) ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਜੂਨ, 1970 ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ 23 ਜੂਨ, 1970 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 1/D, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਾਮੀ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ।, ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ। ਉਹ ਹੁਕਮ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਸੀਨੀਅਰਤਾ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੁਲਜ਼, 1963 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

(3) ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 7 ਜੁਲਾਈ, 1970 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੁਲਜ਼ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ '1963 ਦੇ ਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਅਧੀਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ, ਉਸ ਨੂੰ, ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇੰਨੀ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ 3 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੇ 7 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ।

(4) 5 ਸਤੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਮਲ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। 11 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਨੂੰ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਗਾਬਾ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2 ਅਗਸਤ, 1972 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਈ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ, ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 17 ਜਨਵਰੀ 1973 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ, ਜੋ ਕਿ 15 ਮਾਰਚ, 1973 ਨੂੰ ਹੋਈ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਗਾਬਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(5) 13 ਅਕਤੂਬਰ 1972 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ |

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ 7 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਨੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੀਰੀਅਡ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ 13 ਫਰਵਰੀ 1973 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੱਤਰ (ਨਕਲ ਆਰ. 3/ਏ) ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ 13 ਅਕਤੂਬਰ 1972 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਸਬੰਧੀ ਪੂਰੇ ਗੁਪਤ ਰਿਕਾਰਡ/ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਮੇਤ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ 28 ਫਰਵਰੀ 1973 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅੰਤਰਿਮ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। 8 ਮਾਰਚ, 1973 ਨੂੰ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 3/E), ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਭੇਜਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ. ਐਸ. ਰਾਓ ਦੁਆਰਾ ਮਿਆਦ. ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 25 ਸਤੰਬਰ 1972 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ

ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਭੇਜੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਨੇ 7 ਜੁਲਾਈ 1973 ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ।

(6) ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਹੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 30,1973 ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਵੈਸਟਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ 30 ਮਾਰਚ, 1973 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 110-GAZ-VI. F9, ਮਿਤੀ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 1 ਮਈ, 1973 ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 4 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਬਦਲ ਗਏ। ਇਸ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 30 ਮਾਰਚ, 1973 ਤੋਂ 7 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਤੱਕ ਹੈ। ਪੰਜ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਅਰਬਾਤ, ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਮੂਲ ਰਾਜ ਸਿੱਕਾ। ਬੀ.ਐਸ. ਯਾਦਵ, ਵੀ.ਪੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਏ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਐਸ.ਆਰ. ਬਖਸ਼ੀ,

8 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਤੋਂ, ਭਾਵ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ, ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕੋਡਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 124-GAZ/VI ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। F. 10, ਮਿਤੀ 4 ਮਈ, 1973, ਜੋ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ, ਮਿਤੀ 15 ਮਈ, 1973 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

(7) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 3/C) ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਐਚਸੀਐਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ) ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨਐਸ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ, ਅਤੇ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ 10(2) ਧਾਰਾ 233 ਅਤੇ 235 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤਮ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 30 ਮਾਰਚ, 1973 ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹੇਠੋਗੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

(8) ਪੱਤਰ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਗਾਬਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨਐਸ ਰਾਓ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ, ਉਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ।

(9) ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 (ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 1/H) ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ।

Narinder Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

(10) ਫਿਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਈ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਿਤੀ 4 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ (ਨਕਲ ਆਰ. 1/12)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਦਾ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(11) ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 26 ਮਈ, 1973 (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਆਰ. 1/13) ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਵਜੋਂ . ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਅਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

(12) ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2 ਅਗਸਤ, 1972 ਨੂੰ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਗਾਬਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ, ਕਮਲ ਨੇ, ਮਿਤੀ 12 ਜੂਨ, 1972 ਦੇ ਕੁਝ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲੀਗਲ ਰੀਮੇਮਬਰਨ ਸਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਫਿਰ (ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਮਈ, 1973 ਵਿੱਚ) ਕਮਲ ਕੋਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ ਫਿਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ 1 ਜੂਨ, 1973 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੀਓ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 1/14)। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ (ਸਰਕਾਰੀ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਖਦਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ 7 ਜੁਲਾਈ 1973 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ। 3 ਸਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋ ਬੈਸ਼ਨ ਪੀਰੀਅਡ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਉਂ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ , ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਮਿਆਦ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਪਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਢੰਗ

ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹਾਈ 1 ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਅੱਗੇ ਤੁਰੰਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। , ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਣ।"

(13) ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 12 ਜੂਨ 1973 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੀਓ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ , ਪਰ ਬਿਨਾਂ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਛੁੱਟੀਆਂ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਜਵਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਭਾਵ 15 ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੁਲਾਈ, 1973।

(14) ਹੋਰ ਉਡੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਬਿਤ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ।

(15) ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ-ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

I. ਕਾਨੂੰਨੀ।

- (i) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ/ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ: ਨਿਯਮ 10(2) 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਰਟੀਕਲ 235 ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਰੱਦ ਹਨ।
- (ii) ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਸੀ.

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਓ **ਬਨਾਮ** ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਟੇਟ, ਆਦਿ (ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.)

ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਰਸਮੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਫਿਰ ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਫਿਟਨੈਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਤਸਦੀਕ/ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਨ ਰਾਜਪਾਲ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। .

- (iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਅਤੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (ਏ) ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ।
- (iv) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਪੀਲ ਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹਨ।
- (v) ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਹੁਕਮ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
- (vi) ਕਿ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ 1972 ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿਚ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਸੋਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਬਾਰੇ ਸੋਧਿਆ ਨਿਯਮ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

II. ਹਕੀਕਤ— ਮਾਲਮਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ।

- (i) ਕਿ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970 ਤੋਂ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ।
- (ii) ਕਿ ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਬਦਨਾਮੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ 2, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ।

(16) ਜਵਾਬਦੇਹ 1 (ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ) ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2 (ਸ਼੍ਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ), ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 3 (ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ) ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੱਖਰੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ, ਜਵਾਬਦੇਹ 2, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਉੱਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ *ਗੰਦੀ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ।* ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਹਾਈਕੋਰਟ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਪੱਖ ਹੈ।

(17) ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ: "ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੌਣ ਹੈ?" ਇਹ ਸਵਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ: "ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ?"

(18) 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 10 [ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ], ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"10. ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ (1) ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਹੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(2) ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਕਿਸੇ ਕਾਡਰ-ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(3) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ, ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ।"

(19) ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ, ਇਹ ਹਨ:

(1) 3. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। —(1) ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਪੋਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯੂਨੀਅਨ ਜਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ° ? ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ 'ਤੇ " ਸੱਤ ^^ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

235[^] ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ।— ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ, ਅਤੇ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ।

(20) ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਮਿੱਤਲ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਸੇਵਾ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਗੋ-ਵਰਨਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਧਾਰਾ (1) ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ।

(21) ਵਿਵਾਦ ਗਲਤ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ, ਤਾਇਨਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਰਾਜ ਓਜ਼ ਅਸਾਮ ਬਨਾਮ ਕੁਸੇਸਵਰ* ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 233 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ (ਜੇ) ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ

(1) ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 1616.

ਤਰੱਕੀ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਲਾਜ਼ (2) ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ: (i) ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ, 7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ (ii) ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦੋਹਰੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦੀ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੌਣ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(22) ਹੁਣ ਅਸੀਂ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ, ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਆਮ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਅਰਥ, 'ਪੂਰਾ ਕਰਨ' ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ 'ਫਰਮ ਬਣਾਉਣਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 'confirm' ਸ਼ਬਦ ਅਗੇਤਰ 'con' (ਪੁਰਾਤਨ 'com' ਵਿੱਚ) ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ 'firm' ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਅਗੇਤਰ 'con' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "com ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ; ਇਕੱਠੇ"। 'ਫਰਮ' (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਵਜੋਂ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਸਥਿਰ, ਸੈਟਲ, ਸਥਾਪਿਤ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ, ਯਕੀਨੀ" (*ਵੀਡੀਓ*, ਸ਼ਾਰਟਰ ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ)। ਵੈਬਸਟਰਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੂਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਵੋਲ. I, ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਕ੍ਰਿਆ, 'ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ', ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ " ਪੱਕਾ ਬਣਾਉਣਾ; ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ; ਰਸਮੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ; ਏ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ; ..... ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਦਫ਼ਤਰ, ਸ਼ਕਤੀ, ਆਦਿ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਅਤੇ 'ਕਨਫਰਮੇਸ਼ਨ' ਦਾ - ਮਤਲਬ ਹੈ "ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ , ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ, ਕਿਸੇ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਜਾਂ ਚੋਣ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ"।

(23) ਅਸੀਂ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇੱਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਠੋਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(24) ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ 235 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਅਤੇ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਵਿਆਕਰਣ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ? ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਅਰਥ?

(25) ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਮਿੱਤਲ-ਸ੍ਰੀ ਡੀ ਐਨ ਅਵਸਥੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ- ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਰਥ

Narinder Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਆਰਟੀਕਲ 233 ਵਿੱਚ 'ਅਪੁਆਇੰਟਮੈਂਟ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਉਹ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਤੋਂ 237 ਵਿਚਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਢੰਗ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਸਤੂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ (ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਮੇਤ) ਤੱਕ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ- ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕੱਲਾ, ਆਪਣੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਰਸਮੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ। . ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਕੰਟਰੋਲ ਰੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 235 ਵਿੱਚ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ, ਜੋ "ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ" ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, 'ਪੁਸ਼ਟੀ', ਭਾਵੇਂ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਘੜ ਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(26) ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨ੍ਰਿਪੇਂਦਰ ਨਾਥ ਬਾਗਚੀ (2) ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ (3), ਮੁਹੰਮਦ ਘੌਸ ਬਨਾਮ ਆਧਰਾ ਰਾਜ, (4) ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੁਸੇਸਵਰ (1)।

(27) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਅਰਥ, ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ।

- (2) ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 447
- (3) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 903.
- (4) ATR 1955 AP 65.

(23) ਨਿਪੋਦਰ ਨਾਥ ਬਾਗਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਿਆ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ? ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ। ਇਹ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ, ਜੇ., ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ:

'ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜੋ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ, ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ (ਡਿਸਮਿਸਲ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੂਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰੋਕਣਾ ਉਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ।

(29) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਬਾਗਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਬੇਅੰਤ ਅਤੇ ਅਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ-

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ (ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ;

b)) ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਆਰਟੀਕਲ 309 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ); ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ

c) ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਉਸ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।

(30) ਜੇਕਰ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਇੱਕ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਤ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ "ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ" ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ।

(31) ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਉੱਠਿਆ। ਬਾਗਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਉਥੇ-, ਪਹਿਲਾਂ, ਸਮੱਸਿਆ ਨੰ. (i) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ।

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

(32) ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਕੇਸ (3), ਇਥੀਦ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਧਾਰਾ 235 ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 233 ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਹ ਸ਼ਬਦ (ਪੋਸਟਿੰਗ) 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਸ਼ਬਦ। ਜਦੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੁਮੇਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਰਥ ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ' ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਨੇ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ' ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜਪਾਲ ਸਿਰਫ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ, ਪਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ।

(33) ਪੈਰਾ 10 ਦੇ ਅੰਤ ਵੱਲ, ਪੰਨਾ 907 (3) 'ਤੇ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ "

(34) (ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਟਾਲਿਕਸ) ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਦੇ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਪਦਉੱਨਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਂਗ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ, ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

੨੧

(35) ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਦੇ ਅਰਥ, ਅਤੇ ਸੈਟਿਸ ਫੈਕਟਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਕਾਡਰ। ਤਬਾਦਲਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਜਾਂ ਰੈਂਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਂਗ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਕਦਮ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਪਰ ਜੋ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਰੇਖਾਕਿਤ (ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਟਾਲਿਕਸ) ਵਾਕ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਵਾਕ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਵਾਕ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ: "ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ"।

' (36) ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਗਲਾ ਮਾਮਲਾ ਮੁਹੰਮਦ ਘਿਉਸੇ ਦਾ ਸੀ.ਸੀ.ਈ. (4), *ibid* ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ ਘੋਸ, ਇੱਕ ਮੁਨਸਿਫ ਵਜੋਂ ਮਦਰਾਸ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ, 1949 ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਆਂਧਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਆਂਧਰਾ ਰਾਜ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਘੋਸ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਟ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਘੋਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ) ਨਿਯਮ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਕੇਵਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਜੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਤਿ-ਵਿਆਂਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸੈੱਟਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ:

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਦੋ ਸੈੱਟਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਅਣਇੱਛਤ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਉਲਝਣ ਸੀ.ਡੀ. ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(37) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਖੋਹ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀਆਂ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:

"ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ ਧਾਰਾ 235 ਵਿੱਚ 'ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਨੁਛੇਦ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਵੈਧ ਹੈ।

(38) ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ *ਮੁਹੰਮਦ ਘੌਸ ਦਾ ਕੇਸ (4) ਬਾਗਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (2)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 235 ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, *ਮੁਹੰਮਦ ਗੌਸ ਦਾ ਕੇਸ (4)* ਵੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ।

(39) *ਕੁਸ਼ੇਸਵਰ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ (1) *ibid.*, ਜੋ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸ਼ੀਟ-ਐਕਰ ਹੈ। ਡੀਐਨ ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਮਿੱਤਲ, ਇੱਕ

ਐਫ਼ਯਾਰ ਨਾਥ ਰਾਜਖੇਵਾ, ਜੋ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ (ਜੂਨੀਅਰ) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਸਐਸਐਮ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਾਮ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ (i) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 233 (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ (ii) ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 233 ਵਿੱਚ ਬੋਲੇ ਗਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ

ਗ੍ਰੇਡ ਪੋਸਟ o5 ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ, ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਗਲਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਧਾਰਾ 233 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਉਲਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਹਿਦਾਇਤੁੱਲਾ, ਸੀਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਲੇਖ, ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: 'ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ, ਅਤੇ (ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ), ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ।

'Tt ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੇਖ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਰੱਕੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ, ...ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।"

(40) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇ ਵਾਰ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ' ਦੇ ਨਾਲ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ' ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੇਖਾੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਟਾਲਿਕਸ)। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ 'ਅੱਗੇ ਪ੍ਰੋ*' ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ

(41) ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਮੈਂ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ M°S S Jnt® ?f °' ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'TM,ਅਲ' ਦੇ ਵਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ „4 ? °.' ' a Pr ° P° stl0m > ਜੋ ich ਕਦੇ ਵੀ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੂਨੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ' ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਰੱਕੀ' ਸ਼ਬਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੈ। , ਅਤੇ ਉੱਚ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਗਰੇਡ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕੁਸੇਸਵਰ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਾਜਬ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਰੱਕੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਾਲੇ ਵਾਕ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਿੰਸਾ ਕਰੇਗਾ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਕ ਨੂੰ 'ਅੱਗੇ ਤਰੱਕੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(42) ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰਵਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਡੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਧਾਂਸੂ ਸੇਖਰ (5) ਬਰੀਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਅਤੇ ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਕੇਸ (3) ਇਬਿਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ , ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਕੱਢਣ ਦੇ ਗਲਤ ਅਭਿਆਸ ਵਿਰੁੱਧ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ । ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਪੈਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਕੁਝ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਸਿਧਾਂਤ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਬਦਲੀ ਕਰਕੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ? ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਾਂ ਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ ਕੇਡਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ (ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, (3) ਸਿਰਫ ਘਟਨਾ ਸੀ । ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੈ।

(5) ਏ.ਜੇ.ਆਰ. 1068 ਐਸ.ਸੀ. 647

ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹਰ ਨਿਰੀਖਣ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਤਰਕ ਨਾਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਹਾਲਸਬਰੀ ਐਲਸੀ ਦੇ ਅਰਲ ਨੇ *ਕ੍ਰਾਇਨ ਬਨਾਮ ਲੈਦਰਨ* (6) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ:

ਐਲਨ ਬਨਾਮ ਹੜ (7) ਦੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਆਮ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇ ਦੋ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ ਜੋ ਮੈਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਸਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕਿ ਹਰ ਨਿਰਣਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸਮੀਕਰਨ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਤੋਂ ਤਰਕ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਰਕ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ੀਕਲ ਕੋਡ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਕਾਨੂੰਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ'।

ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਸਜ਼ਾ ਕੱਢਣਾ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(43) 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 233 ਅਤੇ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਦੇ ਅਰਥ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 2(1) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਜੇਵੇਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਸਥਾਈ, ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ।"

(44) ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਦ

(6) (1901) AC 495.

(7) (1898) AC 1.

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ "ਕਾਡਰ" ਲਈ ਸਥਾਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੈ, ਜੋ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2(1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਦੀ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ-" ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ. ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਠੋਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੈ. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ '2(1) ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(45) ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 16, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਉਸਦੀ ਧਾਰਾ 367 ਦੇ ਬਲ ਦੁਆਰਾ) 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ:

“16. ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 1-*-’ ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ: ਕੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਦ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਫਿਲਹਾਲ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਕੋਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ: ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ।

(46) (*ibid*) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ. ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਂ ਵੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹੁਣ, ਆਓ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਵੱਲ ਮੁੜੀਏ। ਦ. ਇਸ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (1) ਅਤੇ (3) ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ, ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੁੱਲ 3 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਗਵਰਨਰ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਸੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ (ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ) ਤੁਰੰਤ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪੁਸ਼ਟੀ/ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਸੇ ਨਵੇਂ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਐਸ ਟੌਮ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟ, ਇਹ ਅਸਧਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ

ILR Punjab and Haryana

ਉਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ P o s l « ਪਹਿਲੂ ਕੁਝ aU Snty ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ' ਧਾਰਾ 233 ਅਤੇ 235 ਵਾਰੰਟਿੰਗ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਆਖਿਆ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(47) ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸ ਐਨ ਸੇਨ (8) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਐਸ.ਐਨ. , ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ (9) ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਐਸਐਨ ਸੇਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ 21 ਦਸੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 1 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਅਸਾਮ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਨਸ਼ਿਫ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। , 1955. ਉਸਨੂੰ 8 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੂਨੀਅਰ) ਗ੍ਰੇਡ II ਵਿੱਚ ਮੁਨਸ਼ਿਫ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 15 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ, ਉਸਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸਬ-ਜੱਜ, ਕਫਰ, ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨੇ 22 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਵੇਯਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 1 ਮਈ, 1964 ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਐਸ.ਐਨ. ਸੇਨ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਅਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੂਨੀਅਰ) ਗ੍ਰੇਡ I ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ. ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੂਨੀਅਰ) ਨਿਯਮ, 1954 ਦੇ ਨਿਯਮ 5(iv) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

(48) ਐਸਐਨ ਸੇਨ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ

-(8) ਏਆਈਆਰ 1972 ਐਸਸੀ 1028।

(9) ILR (1966) 18 ਅਸਾਮ 417.

<

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਵੱਖਰੇ ਨਿਰਣੇ. ਮਹਿਰੋਤਰਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੌਣ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ! :

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ |
ਨਿਯਮ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 5(iv) ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਮੈਨੂੰ ਉਪ- ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
j ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 3 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 3 ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
i inrmyjopinion, ਇਸ ਲਈ, 3the€power! ItoXconfirmrthexjudicialil
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

B-1 “ਨਿਯਮ 5(iv) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮ 5(iv) ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਵੈਸਟ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖ ਵਿੱਚ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਹੈ।
A _2| ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ (ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ee ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲੀ ਹੈ।”

(49) ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਨਿਯਮ 5(iv) ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ:

1 “ਨਿਯਮ 5(iv) ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਸ਼ਬਦ:

“ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

D ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਯਮ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 229 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ।”

(50) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਐਸ.ਕੇ.ਦੱਤਾ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਵੱਖਰਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਅੱਗੋਂ, ਮੈਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੂਨੀਅਰ) ਰੂਲਜ਼, 1954 ਦੇ ਨਿਯਮ 5(iv) ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ-ਜਨਰਲ, ਅਸਾਮ, ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

■ ਬਾਗ ਦੀ ਦੇ ਕੇਸ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:

“ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ 'ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ' ਇੱਕ ਸਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਦੰਡਕਾਰੀ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੈਨਸ਼ਨ,

ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ, ਤਰੱਕੀ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਨੁਕਸ ਲਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹੈ। 'ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ' ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਕੱਲੀ ਹੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਇਹ ਇਕੱਲੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਮੁਨਸਿਫ਼ਲ ਹੋਵੇ।"

ਜੇ

(51) ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ:

“ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀ.ਸੀ. ਵਾਧਵਾ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (10) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਭੁਵਨਨਾਥ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (11) ਵਿੱਚ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਉਚਿਤਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਗੋਪੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (12) ਵਿੱਚ, ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

- (10) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 423.
 (11) ਏਆਈਆਰ 1953 ਨਾਗਪੁਰ 138.
 (12) ਏਆਈਆਰ 1955 ਪਟਨਾ 372

:/

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

311(2) ਸੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ .....ਹਾਂ
ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਕੰਮ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਨੁਕਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ ਜੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਕੰਮ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਸ ਲਈ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(52) 16 ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ 1 ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੱਤਾ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕ੍ਰਿਆਸੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਭਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਤਰਕ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੱਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ "ਨਿਯੁਕਤੀ" ਹਮੇਸ਼ਾ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।"

(53) ਪੀ.ਵੀ.ਸੀ.ਓ. ਵਾਧਵਾ ਬਨਾਮ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਆਫਲੀ ਇੰਡੀਆ (ਆਈਬੀਆਈਡੀ , ਜਿਸ ' ਤੇ ਦੱਤਾ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ) ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਤਨਖਾਹਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ:

" ਕੋਈ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕੰਡੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ -
ਜੂਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ 'ਤਰੱਕੀ' ਦੇ ਮਾਮਲੇ। ਜਾਂ ਫਿਰ, ਕੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਿਰਫ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ" (ਸੇਵਾ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਹੈ) (ਬ੍ਰੈਕਟਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ)।

(54) ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਵੀ.ਸੀ. ਵਾਧਵਾ ਦੇ ਕੇਸ (10) ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਆਪਣੀ ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ (ਦੱਤਾ, ਜੇ.) - ਇਸ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਕ ਨੂੰ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਹਮੇਸ਼ਾ' ਪੜ੍ਹਿਆ - ਜੋ ਉੱਥੇ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਅਤੇ "ਸੇਵਾ ਲਈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ।

(55) ਜਦੋਂ ਐਸ.ਐਨ. ਸੇਨ ਦਾ ਕੇਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੱਤਾ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ' ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੇਤਰਾ, ਸੀਜੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਏ, ਬੀ ਅਤੇ ਅਲ (ਉੱਪਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ) ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ (ਏ ਅਤੇ ਮਾਰਕ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਲ), ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ..... ਹੀ

ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

(56) ਨੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟੀਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 5(iv) ਦੇ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ (ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੀ ਅਤੇ ਬੀਐਲ) ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ (ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ C ਅਤੇ A.2) ਜਿਵੇਂ ਕਿ, "ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲੀ ਹੈ"। ਮੋਹਰੇਤਰਾ, ਸੀਜੇ (ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੀ ਵਿਡੀਓ) ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਤਰਕ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(57) ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, *ibid*, ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀਕੂਲਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ (ਸ . ਸੇਨ ਦਾ ਕੇਸ) ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ:

"ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨਾਲੋਂ ਨੀਵੇਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਨਿਯਮ 5(iv) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

v58) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਸਾਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਭਾਵਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਤੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ 235 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਉਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ।

(59) M/s ਡੀਐਨ ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਸਐਨ ਸੇਨ ਦਾ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਐਨ. ਸੇਨ ਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕੋ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 5(iv) ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ, ਸਗੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(60) ਵਿਵਾਦ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੈ, ਪਰ ਗਲਤ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ 5(iv) ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ

ਵੀਡੀਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 229 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, *ਮਹਿਰੋਤਰਾ*, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ. ਖੋਜ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਹਿੱਸਾ ਉਹ ਸੀ ਜੋ "ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ" ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵਾਇਰ ਸੀ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਕਰਨ "ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ" ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 234 ਅਤੇ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੂਨੀਅਰ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ II ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਅਨੁਛੇਦ 235 ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ I ਦੀ ਸੇਵਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ 5(iv) ਦੇ ਇਸ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਇਹ ਅਵੇਧ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਜੇਐਨ ਕੌਸਲ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ, ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਇੰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ', ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ, ਗ੍ਰੇਡ I ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਰਟੀਕਲ 235, ਪਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 233, 234 ਅਤੇ 235 ਵਿੱਚ - 'ਨਿਯੁਕਤੀ', 'ਪ੍ਰੋ ਮੋਸ਼ਨ' ਅਤੇ 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਮਝਦਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਪਹਿਲਾਂ, ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਧੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ 5(iv) ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ?

(61) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੁਪਰੀਮ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਵੇ। *ਐਸ.ਐਨ. ਸੇਨ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। *ਬਰੀਚੀ ਦੇ ਕੇਸ* ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਕ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 *ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ* ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਤਰਕ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 233 *ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ* ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(62) ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਹੈ: "ਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੌਣ ਹੈ?"

ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ/ਸਿਫਾਰਸ਼/ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

(63) ਕਿਉਂਕਿ ਬਰੀਚੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਅਤੇ ਰੱਖਣ, ਅਤੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ (ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, 'ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਦੰਡ ਦੇਣਾ", "ਮਾਰਨਾ", "ਸਜ਼ਾ" ਦੇਣਾ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ (ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ), ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਆਚਰਣ।" (ਦੇਖੋ ਫੋਟਾ ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ)। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ, ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਸਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਨਿਗਰਾਨ ਹੈ, ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ, ਸ਼ੁਰੂ ਅਤੇ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੀ।

(64) ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ। ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੀ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ/ਸਿਫਾਰਸ਼/ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ।

(65) ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਤੀਜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: "ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਅਤੇ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(2) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

(66) ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (13) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, (1) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਨਾ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ (2) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਮਨ ਉਹਨਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਅਤੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ।

(67) ਇਹ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗਾ, ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜਪਾਲ) ਨੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੰਗਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕਣ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹਨਾਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ (ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ), ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਮਲਾ

(68) ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੇਲੋੜੀ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਚੈਪਟਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 12 ਜੂਨ, 1973 ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਜਵਾਬ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿ 15 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਛੁੱਟੀਆਂ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(69) ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਸਲ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਭਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। (14) ਅਤੇ ਸੱਚਮੱਚ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਹੈ

(13) AIR 1966 SC 1187= (1967) 1 SCR 77.

(14) ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 1210

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, 7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਭਰਪੂਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1973 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਸੀ। ਰਾਜਪਾਲ, ਜੇਕਰ ਲੋੜ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ।

(70) ਦਲੀਲ ਬਲ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਵਕੂਫੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

(71) ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮੰਦਭਾਗੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਵੰਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਵੈਧ ਹਨ।

(72) ਤਿੰਨ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਵਾਲ: ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀ ਹੈ, ਕੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸੀਵਿਯਾਨਕ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੀ ਰਾਜਪਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਚੰਦਰਮੌਲੋਸ਼ਿਓਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (15)। ਇਹਨਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ-ਨੋਟ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਰਟੀਕਲ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

(15) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1970 SC 370

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਹ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਇਕੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਨੁਛੇਦ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਕਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਬੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਏ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਏ ਦੀ। ਜੇਕਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। A ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ B ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, B ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(73) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਹੱਥੋਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੈ। ਇੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸਥਿਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਭਿਆਸ, ਠੋਸ ਸੰਮੇਲਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ: 99.9 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਮਲੇ।

(74) ਮੈਸਰਜ਼ ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਮਿੱਤਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਘੋਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਇਸਦੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ, - ਨਿਯੁਕਤੀ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਖਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ— ਚਾਹੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਿਓ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਸਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸੁਝ-ਬੁਝ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੀ ਸੰਸਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕੋ ਇਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਦੁਆਰਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(75) The next point to be considered "ਇਹ ਹੈ:16" Whether Cinn ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।"

ਮੈਂਸਰਜ਼ ਅਵਸਥੀ ਅਤੇ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁਖੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿੰਗ ਹਨ, (i) ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ, (ii) ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ (iii) ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ, ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਾਜਪਾਲ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਚੁਸਤ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਤੁਲੀ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ *ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (16) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ *ਇੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ* ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ (17)।

(16) 1970 ਦੇ CW ਨੰਬਰ S6 ਨੇ 17 ਸਤੰਬਰ 1970 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(17) ILR 1972 (1) Pb. & Hr. 698.

(76) ਇਹ ਝਗੜਾ ਬਲ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। *ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਰੀਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ* (18) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ 234 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਰਾਜਪਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ, ਪਰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ. *ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਧਾਰੀਵਾਲੀ ਦੇ ਕੇਸ*, (18) (*ਸੁਪਰਾ*) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 163 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਨਹੀਂ ਪੜਨ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

“ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਉਸਦਾ ਵਿਵੇਕ।”

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਮੈਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਓਵਰ-ਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(77) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ

ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਸਬੰਧੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 'ਕੰਟਰੋਲ' ਵੇਸਟਿੰਗ 'ਤੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਉਹ ਕੋਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਫਿਟਨੈਸ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(78) ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(79) ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪਸ਼ਟੀ' ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਵੇਗਾ, ਤਰੱਤ

(18) ਆਈਐਲਆਰ 1972 (2) ਪੀ.ਬੀ. & Hr. 289—1973 (1) SLR 135.

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਹੀ ਅੰਤਰ-ਪ੍ਰੋਖਿਆ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਏ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਫੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਹੁਦਾਧਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮਝੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਦੁਆਰਾ।

(80) ਦੂਸਰਾ, ਆਰਟੀਕਲ 233 ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜ, ਤਤਕਾਲਤਾ ਜਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ. ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ 235 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

(81) ਚੌਥਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ: "ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੀ ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਹੈ?" ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(82) ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ:

- (a) ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਨੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਸ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਲਈ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(2) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਨਿਯਮ 1(ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੈ। 2) ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 9 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
- (b) ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, ਭਾਗ 1, ਭਾਗ I (ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ) ਦੇ ਨਿਯਮ 2.49 (ਅਧਿਆਇ II) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ' ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ' ਸੀ ;
- (c) ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ

ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਾਦ '(a), (b) ਅਤੇ (c) ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(83) ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (19) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ., ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਧਿਰ ਸਨ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

(84) ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਹਨ:

“1(2) ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਇਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ:

- (a) ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀ;
- (b) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਾਊਨ ਦੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ,
- (c) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (d) ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਚਾਰਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਾਵੀਸੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ।

1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (I) ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟਸ (ਇਨਕੁਆਰੀਜ਼) ਐਕਟ, 1850, ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1952 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.....

(85) ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 9 ਇੱਕ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਪਬੰਧ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਠੋਸ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੇਡਰ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(86) ਸਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਵਿੱਚ 'ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਫੰਕਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਇੱਕ ਢੰਗ ਲਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇਣ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਤੰਗ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 17 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪਾਠ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 'ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ' ਸ਼ਬਦ, ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਸੇ (ਨਿਯਮ 9) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 3 ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਨਿਯਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ "ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਅਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ" ਹੋਣਗੇ।

(87) ਸ਼੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਸਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ [ਪੈਰਾ 22 (ਐਫ)] ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬੀ ਪੈਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਭਾਗ 1, ਭਾਗ I (ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ) ਦੇ ਨਿਯਮ 2.49 (ਅਧਿਆਇ II) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ:

'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮਿਆਦ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ' 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੋਟ 1.

ਨੋਟ 2. ਕਿਸੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਣ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨੋਟ 3.—ਇਸ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ 2 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ' ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਾਈ ਪੋਸਟ. ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਅਸਾਮੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਉਸਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੋਸਟ (ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ) ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਸਾਮੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ' ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ (ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ) ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਡਰ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗੀ ਪਾਸ ਕਰਨਾ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ - ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ .....

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(88) ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਅਤੇ ਨੋਟ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(89) ਝਗੜਾ ਬਲ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਭਾਵ ਦੁਆਰਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਦੇਣਾ ਪਏਗਾ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ।

(90) ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੁਖ ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ ਬਨਾਮ ਦੀ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ (20) ਅਤੇ ਮੁਖਤਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਾ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੰਜਾਬ (21) ਫਾਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦੁਲਟ ਜੇ.ਜੇ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੇ।

(91) ਵਿਵਾਦ (ਸੀ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ, 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਰੁਜ਼ਗਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕੋ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ 'ਬਰਤਾਲੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਣਉਚਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉਹ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਜਾਂ 'ਰੁਜ਼ਗਾਰ' ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

(92) ਸ੍ਰੀ ਕੌਸ਼ਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਯਮ 9 ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ

(20) 1958 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰਬਰ 467 ਨੇ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1959 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(21) 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961 ਨੂੰ 1960 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰਬਰ 515 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਸੁਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਕਾਮ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (22), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ

(ਵਰਗੀਕਰਣ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ 1957 ਦੇ ਨਿਯਮ 55-ਬੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ 55-ਬੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟ - ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਸਲ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਦਲਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਸੁਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਸੁਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਾਰ ਤੋਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਹੈ। *i*” ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੀ। ਉਪ੍ਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 9 ਪਰ ਉਸਦੇ ਉਲਟਣ ਬਾਰੇ, ਜੋ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਸੁਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (22) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹਨ: ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਿੱਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਮੋਟਡ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਇੱਜ਼ਤ ਨਾਲ ਕਹਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕੁਸੁਮ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਨੁਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ. ਕੌਸ਼ਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਤੁਕੇ ਨਤੀਜੇ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਤਿ ਉਦਾਹਰਨ ਲੈ ਕੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੰਨ ਲਓ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਅਸਲ ਰੈਂਕ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਚਪੜਾਸੀ ਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਸਲ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਮੋਟਡ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਬ-ਸਟੈਟਿਵ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ? ਮੈਂ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦਾ/ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ

(93) ਪੰਜਵਾਂ ਸਵਾਲ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ: "ਕੀ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸੀਵਿਥਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ?" ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ,

(22) ਏਆਈਆਰ 1970 ਗੁਜਰਾਤ! 149.

ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਵੀਗਰਾ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (23) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਬੀਡ-ਰੋਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ : -

- (1) ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ (24)।
- (2) ਜਗਦੀਸ਼ ਮਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (25)।
- (3) ਰਣੇਂਦਰ ਚੰਦਰ ਬੈਨਰਜੀ ਬਨਾਮ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (26)।
- (4) ਚੰਪਕਲਾਲ ਚਿਮਨ ਲਾਲ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ #7)।

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

(5) ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਖ ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ (28) ਅਤੇ

(6) ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (29)।

ਆਧਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਪਰਸ਼ੋਤਮ ਲਾਲ ਢੀਗਰਾ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (23) ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਉਹ:

- (1) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- (2) ਜੇਕਰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਕਾਮ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੇਟੈਂਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਐੱਸ.
- (23) ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 36.
- (24) ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 177.
- (25) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 449
- (26) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1552
- (27) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 1854
- (28) ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 1089-1968 ਐਸਐਲਆਰ, 701, •
- (29) ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 158.

ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਜੇਂਦਰਗਡਕਰ, ਜੇ., ਜਗਦੀਸ਼ ਮਿੱਤਰ V. ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (25), ਨੇ ਦੱਖਿਆ:

“ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਲਈ ਕਲੰਕ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ (3) ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹਨਾਂ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। , ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਕੋਟ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਲਗਭਗ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਇੱਕ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਅਗਵਾਈ. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਧਾਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸਥਾਈ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਲੰਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰਸਮੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨੌਕਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਨੌਕਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕਥਿਤ ਅਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ

ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਨੌਕਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਕਥਿਤ ਕਮੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਬਰਖਾਸਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਸਥਾਈ ਨੌਕਰਾਂ ਦੀ ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(94) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਹਨ: ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਗਾਬਾ ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦ, ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ (ਅਨੈਕਸਰ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਆਰ.ਐਲ./ 1 2) ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ, ਕਿ ਕੁਝ ਦੋਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੁਪਤ ਰਿਕਾਰਡ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਲੰਕ ਹੈ।

(95) ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(96) ਸਵਾਲ, ਕੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ, ਇਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਕਲੰਕ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸਿੱਧਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ (ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ) ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾਸ ਹੋਏ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ, ਅਤੇ ਹੁਕਮ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਆਰ.ਐਲ./2), ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ, ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਸਜ਼ਾ ਵਜੋਂ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਉਸਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ। ਸਰਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 166 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ (ਨਕਲ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 1/2) ਲਈ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ, ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਪਗਨਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈਆਂ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਵਾਕ ਕੱਢ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਲਾ ਫਿਡਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“ਮੈਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਰਮਿਆਨ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। 20 ਜੂਨ, 1973 ਨੂੰ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ। ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨੇ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੰਦਭਾਗੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਸ ਅੰਤਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਫਾਈਲ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 10 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਕੋਈ ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਾਣ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਏ ਲਈ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਹਰਿਆਣਾ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ..... ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਸ਼ੱਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਉਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

"..... ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਟਰਾਇਲ 'ਤੇ' ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

“ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ...”

“ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੋਕ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ..... ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਿਟੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਨ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਰੀਪੋਰਟ ਤੋਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ, ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੇ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਕਿਉਂ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਿਆਦ 7 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਬਾਰੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਟੋਮੈਟਿਕਲੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿਖਾਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਿੱਟੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਇਹ ਕਾਫੀ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ, ਆਪਣੇ ਸਟੈਂਡ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ .....ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ. ....15 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਤਤਕਾਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਤਮ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨਗੇ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ. ਨਾ ਹੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ, ਕਿ 7 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਗਲਤ ਸੀ।.....

"ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਮੰਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ 15 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਅੰਤਿਮ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ. ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ ਸੀ

ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਅਫਸਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਲਈ ਇਹ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬਤੀ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਕੇਸ-ਰਿਕਾਰਡ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ, ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਗਾਬਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਨੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਝੂਠੀ, ਫਜ਼ੂਲ ਜਾਂ ਘਿਨਾਉਣੀ ਪਾਈ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਏ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਗਾਬਾ ਦੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ 10 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਕੀ .....ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਝੂਠਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਜਾਣੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿਚ, ਇਯਾਨੋਟ, ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ■ ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ, ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੈ।

- .1 ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਕਿ 'ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ' ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ'। ਨਾ ਹੀ * ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਹੈ।, ਇਸ ਲਈ, * ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।"

ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਫਿਟਨੈਸ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਸੀ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ, ਜੋ ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 311(2) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋ ਨਿਯਮ 10V(J) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜਪਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1^63 ਨਿਯਮ। ਜਗਦੀਸ਼ ਮਿੱਤਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਈਬੀਡ, ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ *ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਚਤੁਰਵੇਦੀ* ਬਨਾਮ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ *State*. ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਮਾਦਫੀਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਸਿਵਲ ਜੱਜ ਸਨ। ਨਿਯਮ 12 pf ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੌਕਰ (ਅਸਥਾਈ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਸਥਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ) ਨਿਯਮ, 1960 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੇਵਾ pf ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਸਰਕਾਰੀ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਟਰਮੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਫਾਈਲਕਥਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਨੋਟ ਲਿਖਿਆ:

“ਮੇਰੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੀ ਹਾਲੀਆ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ, ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਜੀ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ), ਗਵਾਲੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਕੁਮਾਰੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਨਾਂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ .....ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੜਕੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਾਸੂਮ ਨਹੀਂ ਹਨ . ਉਹ ਵਾਰਸ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਿਸ ਸੁਰਵੇ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਲਕਰ ਕੋਤਵਾਲੀ ਸ਼੍ਰੀ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ਨਾਮਚਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।.....

ਮੇਰੇਨਾ ਅਤੇ ਕੋਲਾਰਸ ਵਿਖੇ ਚੰਗੀ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾ ਦਾ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਮਾਣਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਗਵਾਲੀਅਰ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਇਨਾਤ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ > ਬਾਜਪਾਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਟਰੈਫਿਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਸੇ ਲਏ ਹਨ।”

ਚਤੁਰਵੇਦੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ। ਉਸ ਮਤੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 311 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਿਣਾਉਣੇ ਆਚਰਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਖਿਪ ਨਸੀਹਤ ਵੱਲ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਨੋਟ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ:

"ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ, ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਅਪੀਲ ਲਾਟ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 311 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਗੈਰ ਰਸਮੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਚਤੁਰਵੇਦੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਲੰਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਸਨ। ਨਾ ਹੀ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਖਾਲੀ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਛੇਵਾਂ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕੀ ਫਰੇਮਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ; ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੀਵਿਯਾਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਠੋਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ,

ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1972 ਨੂੰ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਮੰਗੇ ਸਨ।

ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਓਰਿਟੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ. ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਕੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, **ਚੰਦਰ-ਇਨੌਲੋਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ** (15) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਮੁੜ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ 2, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਾਅ ਕਾਲਜ, ਜਲੰਧਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਨ, ਉਹ ਤੇਜ਼ ਦੋਸਤ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ "ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 1969 ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ"। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, "ਇਹ ਰਿਸਪੋਂਡੈਂਟ 2r ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ "ਕੈਰੋ ਕਤਲ ਕੇਸ" ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਮਾਣ ਭੱਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2 ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ "ਇਹ ਉਹੀ ਸੀ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਲੀਅਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋਇਆ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਛੇਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। ਇੱਕ ਆਮ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਰਿਸਪੋਂਡੈਂਟ 2 ਉਸਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ "ਮੰਦਭਾਗੇ ਕਾਰਕਾਂ" ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2 "ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਚਲੇ ਗਏ।" "ਅਤੇ ਰਿਸਪੋਂਡੈਂਟ 2 ਦੇ ਨਾਲ "ਪਟੀਸ਼ਨਰ **ਗੈਰ-ਗੁਣਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣ ਗਿਆ**"। ਉਹ ਹਾਲਾਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2) ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਉਹ ਹਨ: -

- (a) ਕਿ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ, ਜੋ ਕਿ ਓਲੀ ਡਾਇਰੈਕਟ ਸੀ: ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ, ਸੁਪੀਰੀਅਰ ••ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸੇਵਾ। .. ■ ' -'V'-",

- (b) (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 4 **ਵੀਡਿਓ**): ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਪਿਤਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਗਜਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਤੇ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਗੁੜਗਾਓ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਸੀ।" 1971 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਓ ਬੀਰੋਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਨਾਲ ਵਿਖੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆ ਗਿਆ। "ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਰਾਓ ਬੀਰੋਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇਲਾਕਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕੱਟੜ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾ ਸੀ।"

- (c) (i) (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 5 ਦੇਖੋ)। ਕਿ 30 ਜੂਨ, 1971 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਐਚਸੀਐਸ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ) ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਸਨ। 25 ਜੂਨ, 1971 ਨੂੰ, ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਨੇ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਨ. ਸਾਹਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ (ਨਕਲ 'ਬੀ') ਲਿਖਿਆ। ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਸਟਾਫ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਨ, ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ। "ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਨ. ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ (ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਐਨ. ਸਾਹਨੀ) ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਾਂ ਨੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ. ਸ਼੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ Respondent 2 ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮੋਟੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਦਮ-ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(ii) "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਬਿਜਲੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਅਨਿਯਮਿਤ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੇ ਕੁਝ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਲੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

24 ਫਰਵਰੀ 1972 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਮਪੀ, "ਜਵਾਬਦਾਤਾ 2 ਦੇ ਇੱਕ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀ" ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੰਮਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਸੌਂਪਿਆ। "ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਇੰਨਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀ ਗੁੜ੍ਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਦੋਂ ਤੱਕ 1 ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ।"

(iii) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਵਾਈ ਨਵ ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(d) (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵੀਡਿਓ ਪੈਰਾ 7): ਕਿ ਫਰਵਰੀ, 1972 ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਭਰਾ, ਰਣ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਗੁੜਗਾਉਂ, ਨੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁੜਗਾਉਂ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਲੜੀ ਸੀ, ਤਦ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ। "ਇਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੂੰ ਵੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਕੱਲੇ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।"

(e) (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 6 ਵੀਡਿਓ): ਕਿ ਮਾਰਚ, 1971 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੇਸ, ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਕਾਮਰੇਡ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 307/353, 332, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਸੀ. ਸ਼ਰਮਾ, ਅਤੇ ਉਪ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਟਿੱਕਾ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਕਾਮਰੇਡ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਬੇਤੁਕੀ ਆਲੋਚਕ ਹੈ, ਕਿ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਹ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਿਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੇ ਕਾਮਰੇਡ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ ਨੂੰ ਕਈ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਸਨ। ਕਾਮਰੇਡ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ

ਸਾਬੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 458/380/506/448 ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31 ਮਾਰਚ, 1971 ਅਤੇ 2 ਅਗਸਤ, 1971 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕਾਮਰੇਡ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਝੂਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਿਸ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਿਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਸੀਕਿਊਟਿੰਗ ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਪੀ ਟਿੱਕੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਖ਼ਤ ਸਖ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਰੀ ਹੋਣ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। "ਜਵਾਬ 2 ਨੇ ਕਾਮਰੇਡ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ ਦੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਾ ਮਾਫਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।"

- (f) (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਪੈਰਾ 10 ਵੀਡਿਓ): ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ, ਹੁਣ ਵਿਧਾਇਕ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ, ਬੁਟਾਣਾ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਸਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਨਾਲ ਨਾਡੂ, ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ, ਨੀਲੋਖੇੜੀ ਬਲਾਕ, ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਬੁਟਾਣਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। 1965 ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਬਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲਗਭਗ 5,000, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 409, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਕੇਸ ਅਜੇ ਵੀ ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ ਸੀ ਜਦੋਂ 1966 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਇਕ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਬਣ ਗਿਆ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੋਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਥਿਤ ਗਬਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਰਨਾਲ ਨਾਡੂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਰਨਾਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 25 ਅਕਤੂਬਰ 1971 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਰਨਾਲ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਪੀ.ਸੀ ਬਾਲੀ, ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਕਰਨਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਵੀ. ਗੋਸਵਾਮੀ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਰਨਾਲ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਅਸੈਂਬਲੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਜੋ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਦੀ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਤੌਰ ਏ

ਰਿਆਇਤ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ* ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਝੱਲਣੀ ਪਵੇਗੀ।

- (g) ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਦਵਾਰੀ ਲਾਈ, ਐਮ.ਐਲ.ਏ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਮ.ਪੀ, ਨੇ ਰਿਸਪੌਂਡੈਂਟ 2 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਲਾਜ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ। ਸਾਬਕਾ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ 22 ਮਾਰਚ, 1973 ਦੀ ਬੁੱਕਲੈਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 21 ਫਰਵਰੀ, 1973 ਵਿੱਚ, ਸ਼. ਐਚਆਰ ਗੋਖਲੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ Respondent 2 ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ 3) ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, com ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿਆਸੀ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਬਾਰੇ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਨਾਲ ਕਦੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 3 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ, ਮਿਤੀ 7 ਮਈ, 1973 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਭਗਵਤ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ 2, ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਸਬੰਧ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਕੌਸ਼ਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਆਰਡਰ 2 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚ ਮੰਨੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੋਧਿਆ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਰਡਰ 19, ਨਿਯਮ 3, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੋਗ ਨਾਇਕ (30) ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜੇਂਦਰ ਸਰੀਨ (30) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। 31)।

(30) ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 317=1952 ਐਸਸੀਆਰ 674।

(31) ਏਆਈਆਰ 1972 ਐਸਸੀ 1004

ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 19 ਦੇ ਨਿਯਮ 3(1) ਵਿੱਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ; ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸਦਾ ਆਧਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।" ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੋਗ ਨਾਇਕ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ibid, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 3, ਆਰਡਰ 19 ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੋਡ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (32) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮਾਲ-ਮਾਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਮਾਲ-ਮਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਗਿਆਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।”

ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ਮਾਲਾ ਫਿਡਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਹੈ ਪਰ ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਬਦਸਲੂਕੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਨੁਮਾਨ "ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਅਟੱਲ" ਨਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕਲੇ ਜਾਂ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਮਾਲਾ-ਮਾਲਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ।

ਮੈਂ ਬੇੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ (ਏ) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ।

ਉਸ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਬਾਰੇ ਦੋਸ਼ (ਏ) ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਸਤੰਬਰ, 1971 ਵਿੱਚ, ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(32) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 295.

ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਚੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਦੁਆਰਾ):

“ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਭਾਵਨਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਭਰਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਿੱਧੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਰਿਆਣਾ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਸਹੀ ਸਥਾਨ ਨਾ ਮਿਲੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੇਵਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਅਨੁਕੂਲ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਸੋਧ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ। ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੇਵਾ ਲਈ ਇਕਲੌਤੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਨੀਅਰਤਾ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, ਨੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਬਦਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਹਾਲਾਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਇਹ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਕਾਰਨ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਨਿਰਪੱਖ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ

ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਗਭਗ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੋਟ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। . ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੋਟ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਗ੍ਰੇਡ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੋਟ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਉੱਚਾਈ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੋਸਟ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟੀਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੇਸ ਸੌਂਪਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ 27 ਸਤੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ - ਤਸੱਲੀ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ।

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਹਰਿਆਣਾ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ
.....ਸੀ।

ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਮਾਈਂਡਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਲਿਆ। 4 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1972 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰੇਰਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1972 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਕੇਸ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਕੇਸ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ।

ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਘੋਖ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰੋਪੋਜ਼ਲ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕਠਿਨਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਸੌਦਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਸ਼੍ਰੀ ਏ. ਬੈਨਰਜੀ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਨੇ 16 ਅਗਸਤ, 1973 ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੁਹਰਾਇਆ:

“ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਅਸੰਤੋਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਔਸਤ ਉਮਰ ਦਾ ਅੰਤਰ ਲਗਭਗ 10 ਸਾਲ ਸੀ। ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਬਣ ਗਏ ਜੋ ਚੰਗੇ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 7 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, - ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਅਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ! ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕ੍ਰੈਡੇਂਸ਼ਨ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗਜ਼ਟ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹਾਂ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ-ਹਲਫਨਾਮਾ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਖੁਦ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਬੰਬਈ, ਗੁਜਰਾਤ, ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਮਦਰਾਸ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਵਿਸ਼ਾ।"

ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ;

“ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸਵਾਲ 1968 ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਿਛਲੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਫਰਵਰੀ, 1970 ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ (ਹੁਣ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ) ਏ.ਡੀ. ਕੋਸ਼ਲ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਜ਼ੀਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਟੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧ ਨੂੰ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਸਕੇ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970, ਯਾਨੀ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 1970-71 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ।

ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ। ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਵੀ ਕਈ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਫਿਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 309 ਦੇ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ੋ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੋਸ਼ਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿਸ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ: ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ,, ਦੀ .ਦਿਨ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੀ। , ਅਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਾ ਹੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ

ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਐਨ. ਸਵੀਨਿਵਾਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (33) ਵਿੱਚ।

ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕੋਸ਼ਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਕੋਸ਼ਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ! ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਚੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

“ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ..... ਉਹ ਉਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੱਤਵੀਂ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 41 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਲੇਖ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ! ਅਨੁਸੂਚੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਐਂਟਰੀ 41 ਦੇ ਵਿਆਪਕ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Sarkaria, J.)

ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿੱਧੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 213 ਦੇ ਅਧੀਨ/ਅਧੀਨ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ

' ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ. ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਉਹ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 154 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 163 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ। ਧਾਰਾ 168 ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਹੈ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਅਤੇ, ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਨੁਭਵੀਤਾ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵੀ। ” ,

ਬੀ ਐਸ ਵਡੇਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (34) ਵਿੱਚ , ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ (ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ) ਜੋ ਕਿ /- ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮਹਾਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਗ III ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

(33) ਏਆਈਆਰ 1968 ਕੇਰਲਾ 158.

^); fii ^969 sc TlfL?

ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਐਲੇਪੀ ਬਨਾਮ ਆਈਐਮਸੀ ਪੌਲੋਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (35), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ:

"ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਸੰਚਾਲਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।"

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ , ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਵਰਨਰ-ਇਨ-ਕੌਂਸਲ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਹ ਚਾਰਜ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਸੀ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ), ਪਦਉੱਨਤ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ , ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ।

:

ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਰਾਓ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਫਿਰ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ

ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਫਿਰ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਧੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਰਡਰ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੀ *ਬਦਨਾਮੀ* ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੈਂ ਇੱਥੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ 1973 ਦੇ CM 5288 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ।

(35) ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 385

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਰੱਖਾਂਗਾ-

- (1) ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਬੇਅਸਰ ਸੀ।
- (2) ਇਹ ਦੋਸ਼, ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਰਡਰ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੇ ਮਾਲਾ ਫੇਡ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਨ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (3) ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਵੈਧ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ-
  - (i) ਉਹ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਟੋਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ;
  - (ii) ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ
  - (iii) ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1952 ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੈਂ, ਇਸਲਈ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਂਗਾ (ਅਤੇ ਜੇ. 1. ਅਨੁਬੰਧ) ਅਤੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਵਾਬ ਪੈਡੈਂਟ 1 ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ., t Tplij J.—ਇਹ ਕੇਸ ਮਾਲਾ ਫੇਡ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੁਕਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ 235 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ - ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੀ ਵੈਧਤਾ (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ > ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ■ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਾਂਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਫੇਡ

■ • Narender Singh-Riao v. The ' State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਟੀ ਉਹ ਪੀ . ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ, ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਓ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 23 ਜੂਨ, 1970 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟਰਨ ਲਈ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰ. 1/1 ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 7 ਜੁਲਾਈ, 1970 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 10 ibid ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਰਗੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ : ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਿੱਚ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁੱਲ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 7 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੋ ਸਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਆਈ। 14 ਜੂਨ, 1972 ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 11 ਜੁਲਾਈ 1972 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ। ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਵੱਲੋਂ 2 ਅਗਸਤ 1972 ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਰਾਜਪਾਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। 25 ਸਤੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ, ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ^{ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ} ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੀ . ਉਸ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਨਯੋਗ ਐਮ.ਆਰ. ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੇ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ .ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਵੰਬਰ, 1972 ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ . ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ . ਜਨਵਰੀ, 1973 ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ . ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ . e ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ 15 ਮਾਰਚ, 1973 ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ 30 ਮਾਰਚ, 1973 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੰ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੂਚਨਾ N o _ 110-GAZ. VI F. 9 ਮਿਤੀ 18, 1973 ਦੀ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1 ਮਈ, 1973 ਦੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ 4 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਹੋਈ ਇੱਕ ਉਪ-ਅਗਾਮੀ ਪਾਈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਐਸ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ (ਸਬਸਟੀਟਿਊਟ ਸਥਾਈ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ 7 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਤੋਂ, ਐਮ ਆਰਚ 30, 1973, ਅਤੇ ਪੰਜ ਦੀ ਬਜਾਏ)

HJI Punjab and Hatyana

(1974)1

8 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ (ਸਥਾਈ ਸਥਾਈ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 124-GAZ. VI. ਐਫ. 10 ਮਿਤੀ 4 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਮਿਤੀ 15 ਮਈ, 1973 ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 7 ਜੁਲਾਈ, 1970 ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ 5 ਸਤੰਬਰ, 1972 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਉਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀ ਥਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਆਰ. ਗੋਖਲੇ ਨੂੰ 24 ਅਕਤੂਬਰ 1972 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਨੌਜਵਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

13 ਅਕਤੂਬਰ, 1972 ਨੂੰ, ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀ. ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜੂਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-

"ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੂੰ 7 ਜੁਲਾਈ, 1970 ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ "ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਨੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ - ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ-

"ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਰਾਓ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। "

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਇੱਛੁਕ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ. ਇਸ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਾਲੇ ਟਕਰਾਅ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੀ) 0 ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ 13 ਫਰਵਰੀ 1973 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਪੱਤਰ ਸਰਕਾਰ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਉਪ ਸਕੱਤਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਈ ਜਾਵੇ। 8 ਮਾਰਚ 1973 ਦੇ ਆਪਣੇ ਡੀਓ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਤਾਇਨਾਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਬਾਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਤ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਦੇ ਡੀਓ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ-

“ਸ਼੍ਰੀ ਐਨਐਸ ਰਾਓ ਅਤੇ ਐਚਸੀਐਸ ਤੋਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਮੋਟੀਜ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ। ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ 10^2) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ 235 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।”

ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ-

“ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 30 ਮਾਰਚ, 1973 ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।, ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

; ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਗਾਬਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਕਰਨਾਲ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ.ਰਾਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਸੀ।

v, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਐਕਸਕਲੂਸਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਫਸੋਸ ਹੈ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਨੇ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਡੀ.ਓ. 1973, ਟਾਈ ਪਲੇ-ਟੂ. 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਡੀਓ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ--

"ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲਿਆ ਹੈ। : ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੀਰੀਅਡ ਦੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੂਰਤੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜਾਂ ਸ੍ਰੀ ਐਨ. ਐਸ. ਰਾਓ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਗਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮ 10(2) ਨੂੰ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡੀਮਕਸ ਦੇ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ-

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ) ਉਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾਲ। . ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ com*ਪੂਰਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ) ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣਾ : ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼, 1963 ਦੇ ਨਿਯਮ-10(2), ਹੈ, ਜਾਣ-ਪਛਾਣ। ਤਾਰਾਂ- ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ-- ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ-ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ-ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ।

ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਲਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕੱਲਾ ਰਾਜਪਾਲ ਹੀ ਨਿਯਮ 10(2) ibid ਅਧੀਨ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ , ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਬਾਰੇ com*plfete ਰਿਕਾਰਡ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੁਕਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਸਕੇ। ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜਾਂ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਸੀ । ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਵਿਸ਼ਿੱਤ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਡੀ.ਓ. 4 ਮਈ 1973 ਦੀ ਚਿੱਠੀ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ-

“ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੂਰੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ

ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਹੋਰ ਵਾਧਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਟ੍ਰਿਸਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਦਾ ਨਿਯਮ 10(2) ਅਠਿ- ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ-

“ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਐਨ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਫਸਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਭੇਜਣੀ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਇਹ ਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਪਦਉੱਨਤ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਵਸ਼੍ਰੀ ਮੁਈ ਰਾਜ ਸਿੱਕਾ, ਬੀ. ਐਸ. ਯਾਦਵ , ਵੇਦ ਫਰਕਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਮਰ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਸਾਲਿਗ ਰਪਾ ਬਖਸ਼ੀ (13 ਅਕਤੂਬਰ, 1972 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਟਰੀ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ 26 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਡੀ.ਓ. ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਟ੍ਰਿਸਟੀਕੋਣ ਸੀ।

ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਉੱਪਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜਪਾਲ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਸਰਕਾਰ.

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਮੰਨਣਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਉਸਨੇ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ, ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ। ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ, ਕਰਨਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 12 ਜੂਨ, 1972 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੀਮੋਬਰੈਂਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਰਿਟਰਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹੀ ਦੋਸ਼ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐੱਲ. ਪੋਸਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਸਰਨ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਰੂ ਸਿੰਘ, ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 21 ਜੂਨ, 1973 ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ. 1/2 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ। 23 ਜੂਨ, 1973 ਨੂੰ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ 'ਜੇ/ਐਲ' ਹਨ। ਅਨੁਬੰਧ 'J' ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:- .

... “ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਹੁਕਮ। ...

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ, 1963, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ ਐਸ ਰਾਓ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ, ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹਨ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਨ.ਐੱਸ. ਰਾਓ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਕੇ. ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ, ਰੋਹਤਕ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਹਨ।"

T¹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੀ ਹੋਰ ਸੂਚਨਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: - * *

"ਆਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਭਾਗ I ENT
(ਜਨਰਲ ਸੇਵਾਵਾਂ)

ਸੂਚਨਾ.

23 ਜੂਨ, 1973 ਈ.

ਨੰਬਰ 3770-3 GSL-73/1162011—ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਮਿਤੀ 21 ਜੂਨ, 1973 ਨੂੰ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਬਦਲ ਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 23 ਜੂਨ, 1973, (ਦੁਪਹਿਰ)।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ 18 ਜੂਨ ਤੋਂ 8 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਤੱਕ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਛੁੱਟੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਗਜ਼ਟ. ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਨੇ ਚੌ. ਬੰਸੀ ਲਾਈ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ **ਇੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ** ਬਨਾਮ **ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ**, (17) ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੱਜ ਸਾਹਿਬਾਨ, ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੁਣ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਹੈ।

ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ: ਕੌਣ। ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਐਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਪੋਸਟ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾ? ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ! s 233, 235 ਅਤੇ 236, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

“233 (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ b . ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

2)) ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯੂਨੀਅਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਕੀਲ ਜਾਂ ਵਕੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਲਾਕਾਤ

235) ਨਿਆਂਇਕ ਲਿੰਗ-ਉਪਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਸਮੇਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਪਰ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਏ-ਵੀਆਰ ਲੈਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ; ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

॥੨੩੬॥ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ-

- ? (a) ਸਮੀਕਰਨ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ' ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਜੱਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸੰਯੁਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸਹਾਇਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ,
ਛੋਟੀ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਮੁੱਖ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ,
ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ;
- /(ਬੀ) 'ਨਿਆਂਇਕ ਦੀ 'ਸੇਵਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਹੋਰ ਸਿਵਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

- 236) 10. ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ। - (1) ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- (2) ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਕਿਸੇ ਕਾਡਰ-ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- (3) ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਵਧੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ, ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ, ਅਜਿਹੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚੇ।"

ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਨਿਯਮ 2(1), 2(2), 2(5), 2(7), 4 ਅਤੇ 9 ਹਨ ਜੋ ਇੱਥੇ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਿਤ ਹਨ: -

- 2(1) 'ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਸਥਾਈ, ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ;
- (2) 'ਕੇਡਰ ਪੋਸਟ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੋਸਟ, ਭਾਵੇਂ ਸਥਾਈ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ,
- (5) 'ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ-
- (a) ਜੋ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਪੋਸਟ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਥਾਈ, ਅਸਥਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਜਾਂ
- (b) ਜਿਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
7.) 'ਸੇਵਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਹਰਿਆਣਾ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੱਜ਼ i ic i ia II ਸੇਵਾ।
4. ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। -ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।
9. ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ। - (1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ-
- (i) ਜਿਸ ਸਾਲ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਗਲੇ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ 45 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਹੈ;

- (ii) ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਾਂ ਪਲੀਡਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 7 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
- (2) ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੈਡੀਕਲ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵੀ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ; ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਤਰੱਕੀ' ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਲ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ *ਕੁਸ਼ੇਸਵਰ ਸੈਕੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ*, (1)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ -

"ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 'ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਜ਼ੋਰ ਮੇਰਾ)

ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ

ਜੂਨ, 1970 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਸੇਵਾ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਅਤੇ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੀ, 'ਕੋਡਰ ਪੋਸਟ', 'ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ' ਅਤੇ 'ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (1), (2), (5) ਅਤੇ (7) ਵਿਚ ਸੇਵਾ, ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ - ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੈਰੀਅਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਖੁੰਝਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ, ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਲੱਭਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੀ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਕਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸੀ।

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 367 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ, ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ 'ਸਸਪੈਂਡ' ਜਾਂ 'ਬਰਖਾਸਤ' ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਕੰਮ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਛਾਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੋਰਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, (3) ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਦੁਕਵੇਂ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰੇ 9 ਅਤੇ 10 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

“ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ 'ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਲਈ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ (ਏ) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ, ਭਾਵ, ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਸੌਂਪਣਾ,

ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਆਰਟੀਕਲ 233 ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ '» ਦੂਜਾ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਮੋਟ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ।..... 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੁਮੇਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਰਥ ਬਿਲਕੁਲ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ 'ਪੋਸਟਿੰਗ' ਦਾ ਮਤਲਬ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਇਸ ਨੂੰ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ' ਵਿਚਕਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜਪਾਲ ਕੇਵਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ, ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੋਸਟਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ.....

ਇਹ, ਬੇਸ਼ਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਨਾਲੋਂ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਚੰਗਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਬਾਰੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਗੂੜ੍ਹਾ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਭਾਗ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੈ

ਸਕੱਤਰ ਜੋ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਉਹ ਖੁਦ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਚੰਗੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇੰਨੇ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੰਤਰੀ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਕੁਚਿਤ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੁਝਾਉਣ ਲਈ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨੀਤੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਗਿਆ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਮੇਰਾ)

ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਕ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ 'ਤਬਾਦਲਾ' ਦੀ ਥਾਂ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹੀਏ ਤਾਂ - ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਨ. ਸੇਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (8) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਸੇ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜਪਾਲ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ।

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਊਦਰ ਨਾਥ ਬਾਗਚੀ ਵਿੱਚ, (2) ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਤੋਂ 237 ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੀਵਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ

ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 236 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਦਫ਼ਤਰ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਆਰਟੀਕਲ 235 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੁਸੇਸਵਰ ਸੈਕੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਨ. ਸੇਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (8) (ਸੁਪਰਾ))। ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਵੀ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ-

" .....ਇਤਿਹਾਸ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪਿਆ ਹੈ

ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਸਹਾਇਤਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸਥਿਤੀ, ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਸ਼ਬਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਸੀਵਿਯਾਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ 'ਵੈਸਟ' ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਰਖਵਾਲਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯੰਤਰਣ, ਇਸਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ -

ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 227 ਇਹਨਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨ ਆਦਿ ਮੰਗਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 235 ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੰਤਰਣ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਨਿਗਰਾਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਦੋ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਡਿਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜੱਜ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 'ਡੀਲ' ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ 'ਡੀਲ' ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਵੱਲ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। (ਜ਼ੋਰ ਮੇਰਾ)।

ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 236 ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੋਵੇਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ। **ਨਿਊਦਰ ਨਾਥ ਬਾਗਚੀ ਦੇ ਕੇਸ, (2) (ਸੁਪਰਾ)** ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ-ਪਾਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 'ਆਚਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ 'ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ' ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ 'ਸੌਦਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੇਸ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਾਂ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਮੈਂਬਰ ਸੀ, **ਇੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ, ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (17)** ਵਿੱਚ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 5.32 ਦੇ ਤਹਿਤ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਬਜਾਏ 55 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ (ਪੰਨਾ 719) ਕਿ—

“ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਪਰ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਫੈਕਟਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ. ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸੁਚੇਤ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਰੀਟਾਇਰਮੈਂਟ ਨੂੰ ਮਰੀ ਹੋਈ ਲੱਕੜ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸੈਂਬਰ ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 55 ਸਾਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕੁਸ਼ਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਸਲਈ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਦੀ ਆਮ ਉਮਰ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਛੁੱਡਣਾ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ, ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। . ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਮੈਚਿਓਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਾਏ ਜਾਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (3) (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਮੁਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।”

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:- (ਪੰਨਾ 728) ਕਿ-

“ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ **ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ** ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ - ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ- ਨਿਰਮਾਣ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ **ਹੁਕਮ** ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੇਵਲ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਜਾਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੜ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।”

ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਕੱਲੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੀਪੀਐਨਪੀਏਪੀਟੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪ੍ਰੋ- ਬੇਸਨ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਡਿਸਪੈਂਸੀਡ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੈ . ਇਸ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ **ਇੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਨੰਦ ਦੇ ਕੇਸ** ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਬਦ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਵਿਉਤਪੱਤੀ ਕਾਲੀ ਪੁਰਾਣੀ ਫ੍ਰੈਂਚ ਅਤੇ ਲਾਤੀਨੀ 'ਕੰਫਰਮੇਰ' ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਪੱਕਾ ਬਣਾਉਣਾ' ਜਾਂ 'ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ' 'ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ' ਅਜਿਹੇ *cgse* ਵਿੱਚ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਕੁਝ ਤੱਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਤੀਜੇ ਟਾਈਲ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੁਧਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। **ਡੱਜ ਬਨਾਮ ਬਲੱਡ (36)** ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਖਤਮ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਉਦਘਾਟਨ ਜਾਂ ਅਰੰਭ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣ, ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਾਂ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Continental Illinois Nat ਵਿੱਚ . **ਬੈਂਕ ਐਂਡ ਟਰੱਸਟ ਕੰਪਨੀ ਓਜ਼ ਸ਼ਿਕਾਗੋ** ਬਨਾਮ **ਏ ਆਰ ਟੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ (37)**, ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਕਨਫਰਮ ਐਮ'

(36) 300 NW 121.

(37) 94 ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਰਿਪੋਰਟਰ 2d ਸੀਰੀਜ਼ 602।

ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਰਾਧਾਰ ਜਾਂ ਦਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ, ਗ੍ਰਾਂਟ ਜਾਂ ਦਾਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਲਈ, 'ਪੁਸ਼ਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪਹਿਲੀ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੋਸਟਿੰਗ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੇਡਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰਤਾ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੀਂ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਉਸੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਤਰੱਕੀ, ਵਾਧੇ, ਪੈਨਸ਼ਨ, ਆਦਿ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸੇਵਾ।

ਆਉ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਵੇਖੀਏ ਅਤੇ ਵੇਖੀਏ ਕਿ ਕੀ ਪੱਕਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਸਵੀਕਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 'ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥ, ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਹਨ; ਤਰਜੀਹ; ਅੱਗੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ; ਅੱਗੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਤੱਥ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ; ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ; ਤਰੱਕੀ; ਹੌਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ; ਪੇਸ਼ਗੀ; ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ; ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ. ਕਿਸੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਉਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਇੱਕ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਸ ਕੋਲ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ; ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਐਪ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੱਲੂਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ। ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਤੋਦਰ ਨਾਥ ਸੇਨ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਨਾਗਾਲੈਂਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ।

ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਪਦਉੱਨਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਮੋਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਖੁਦ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅਪੀਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ *ਅਸਾਮ ਰਾਜ x** ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ *ਐਸ ਐਨ ਸੇਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ* (8) ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਜੋ ਨਿਯਮ ਆਇਆ ਸੀ ਉਹ ਅਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੂਨੀਅਰ) ਨਿਯਮ, 1954 ਦਾ ਨਿਯਮ 5(fiv) ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-;

“5. ਨਿਯੁਕਤੀ, ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ-(iy) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

i

ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਭਰੋਸਗੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਤੋਂਦਰ ਨਾਥ ਸੇਨ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਮੁਨਸਿਫ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ 1 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈ।

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

8 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੂਨੀਅਰ) ਗ੍ਰੇਡ II ਵਿੱਚ ਮੁਨਸਿਫ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 15 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ, ਉਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਕ ਸਬ-ਜੱਜ, ਕਚਾਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।, ਜੋ ਕਿ ਅਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੂਨੀਅਰ) ਗ੍ਰੇਡ I ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹੁਦਾ ਸੀ ਅਤੇ 1 ਮਾਰਚ, 1964 ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਯਮ 5(iv) ibid ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜਪਾਲ ਸੀ। ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੇਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਆਡਿਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਸੇਨ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਕੈਚਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਤਰੱਕੀ ਸ੍ਰੀ ਸੇਨ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਆਸਾਮ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੂਨੀਅਰ) ਨਿਯਮ, 1954 ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ II ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 7 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਗ੍ਰੇਡ II ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਡ I ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜਪਾਲ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਦਰਖਾਸਤ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੋਹਰੋਤਰਾ ਸੀਜੇ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ: -

“ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਦਉੱਨਤੀ ਅਤੇ ਪੋਸਟਿੰਗ ਵੇਸ਼ਟਾਂ ਦੀ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਅਸਧਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 5(iv) ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਪ-ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।”

ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 5(iv) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ: -

“ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਬੇੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਜਿਹੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਨਿਯਮ 5(iv) ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ

ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਰਾਜਪਾਲ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਕੇਸ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਕੇਵਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਚਿੰਤਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਰੀਅਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਆਖਰੀ ਪੜਾਅ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਰੱਕੀ

ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਧਾਰਾ 233 ਵਿੱਚ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਤਰੱਕੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ 'ਤਰੱਕੀ' ਤਰੱਕੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 233 ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਧਾਰਾ 233 (1) ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 235 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 233 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ 'ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ' ਅਤੇ 'ਤਰੱਕੀਆਂ' ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8, 10 ਅਤੇ 11 ਵੀਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਐਨ. ਸੇਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਸੁਪਰਾ)। ਉਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਰਕ ਦੀ ਲਾਈਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ-

"ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਉਸੇ ਅਥਾਰਟੀ, ਅਰਥਾਤ, ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ, ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸੰਗਤ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਉਸ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਿਰਫ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ *ਨਿਊਪੋਦਰ ਨਾਥ ਬਾਗਚੀ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ *ਇਕਮਾਤਰ ਨਿਗਰਾਨ ਹੈ।* ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਮੇਤ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, j.)

ਸਾਲਾਨਾ ਵਾਧੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਾਡਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕੁਸੇਸਵਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੈਕੀਆ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਪੀ.ਸੀ. ਵਧਵਾ (ਸੁਪਰਾ)। ਕੁਸੇਸਵਰ ਸੈਕੀਆ ਦਾ ਕੇਸ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਾਕਾਂਸ਼ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਪੜਾਅ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜਪਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਰੱਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਉਸਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਸੇਸਵਰ ਸੈਕੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਅਤੇ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ 'ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ, ਪੱਕਾ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਸਾਰਥਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਢਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਨਿਆਂਇਕ ਅਫਸਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 3 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 233* ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ 'ਨਿਯੁਕਤੀ' ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ' ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਕ੍ਰਮ, ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 234 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ। ਅਨੁਛੇਦ 233 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਤਰ ਹੈ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਅਵਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਜੇ.ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 233 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 233 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅੰਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਰੱਕੀ, ਭਾਵ, ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ 'ਤੇ, ਜੋ ਇਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚ ਵਿਤਕਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ 3 ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉਦੋਂ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸਵਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ. ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐੱਨ.ਐੱਨ. ਬਾਗਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਘੋਸ ਬਨਾਮ ਆਧਰਾ ਰਾਜ, (4) ਅਤੇ ਪੈਰੇ 12 ਅਤੇ 13 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਫ ਸਣੇ ਪੰਜ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਦਾਕਾਂਤ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ , (38) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

- (1) ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 233(1) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ। ਆਰਟੀਕਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਧਾਰਾ 235 ਵਿੱਚ ਹਨ।
- (2) ਬਗੀਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸੁਧਾਂਸੂ ਸੇਖਰ ਮਿਸ਼ਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਗੀਚੀ ਅਤੇ ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਕੇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਅਤੇ 235 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਸ ਐਨ ਸੇਨ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (8) (ਸੁਪਰਾ)।

- (3) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਸਮੇਤ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਦੀ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- (4) ਹਾਈਕੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 214 ਹਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ, ਵਿਧਾਨ ਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- (5) ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 235 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 309 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਖੇਪ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

(38) Original Cr.>c.Misc. ਨੰਬਰ 2 1972 ਦਾ 81 5 ਫਰਵਰੀ, 1973 ਨੂੰ CbyssOrissa:highirC ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(6) seivicef ਦੀਆਂ IThe3 ਸ਼ਰਤਾਂ: £Article3 3093ma ਦੇ ਤਹਿਤ ਢਾਂਚਾ ਜਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 235 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਰਾਜਪਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਅਧੀਨ ਕਲਪਿਤ ਸਮੁੱਚਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਟਾ ਖਾਗਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਭਰਮਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਸਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਪਰ, ਸਰਕਾਰ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਸਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਇਮਾਨਦਾਰ ਮਤਭੇਦ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਡਰ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਧਾਰਾ 309 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 235 ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ।

ਉੱਤੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ (6) 'ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕੋ ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ 235 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹਾਂ ਕਿ 'ਤੇ

ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 235 ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ, ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੀਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿੰਗ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਚੈਕ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਵਿਧਾਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿੰਗ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਸੁਚਾਰੂ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਉਹ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਯੋਗ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨੂੰ ਥੋਪ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਣਚਾਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾਂਦੇ। ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਕੰਮ ਬਦਨਾਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਜੇਕਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਾਜਪਾਲ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਵਿਧਾਨ. ਇਹ ਹੈ

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦਾ ਹਰ ਹੁਕਮ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹੁਕਮ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹਰ ਹੁਕਮ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 235 ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਧਣਾ ਅਤੇ ਸੋਧਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਅਤੇ 235 ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਜੇਕਰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਕੌਣ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ- ਦੌਰਾਨ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ।, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਹੈ। ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਬਾਰੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ *ਚੰਦਰਮੌਲੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ*, (15) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ ਧਿਆਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ: -

“ThC ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ? ਇਸਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕ ਨਹੀਂ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਰਾਜਪਾਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ ਦਾ ਮੂਲ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਯੋਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਇਕੱਲੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਨੁਛੇਦ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਜਾਂ ਕਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੀ

ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਸੀਮਿਤ ਹੋਣਾ. ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ A ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ B ਦਾ ਦਾਅਵਾ A's ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ 'ਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ B ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ A। ਜੇਕਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ A ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ B ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਏ ਬਿਨਾਂ B ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ, B ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।.....

.....
 ਹਾਈਕੋਰਟਡਰ ਆਰਟੀਕਲ 233 ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਰਸਮੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ। e ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 17 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ; ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 233 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਜਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ, ” (ਜ਼ੋਰ ਮੇਰਾ)।

ਰੰਗਾ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: -

"ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਰਥ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਾਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੱਥੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੇਸ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਪਫਿ (ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾ ਕੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਦਾ ਆਪਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਗੀਚੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ

ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਲਈ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਭਾਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ।

ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ Sup I erior Jdcial S 1 ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਐਨ. ਅਵਸਥੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 10(3) ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਕੋਲ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਚੰਦਰ ਮੋਹਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (13) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

“ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਰਾਜਪਾਲ' ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ।

ਮੰਤਰੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਗਵਰਨਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਜਪਾਲ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 'ਨਿਆਇਕ ਸੇਵਾ' ਜਾਂ ਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਰਾਜਪਾਲ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰੇ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਢੁਕਵੀਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਅਵੱਗਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਨਾ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ (ii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ। ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦਾ ਮਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੈਨ ਡੇਟ ਦੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੈ: ਧਾਰਾ 124(2) ਅਤੇ 217(1) ਵੇਖੋ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਹੈ: ਵੇਖੋ ਧਾਰਾ 222 ਆਰਟੀਕਲ 124(2) ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।' ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਣ ਲਈ, ਜੇਕਰ A ਨੂੰ C ਦੇ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਨਾਲ B ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ C ਅਤੇ D ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ B ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ
f ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।"

ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ
 ਸ਼੍ਰੀ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਦੀਆਂ 2 ਅਗਸਤ, 1972 ਅਤੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
 ਅਟਾਰਨੀ, ਕਰਨਾਲ, ਅਤੇ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਓ **ਬਨਾਮ** ਦ. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਆਦਿ (ਤੁਲੀ, ਜੇ.)

ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਅਤੇ 4 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਡੀਓ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹੀ ਨਾਮਜ਼ਦ, ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਗ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ - ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵੀ, ਸ੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਸਿਰਫ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਚਿੰਤਤ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਘੋਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਾਇਜ਼ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਕਿਸੇ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਸਬੂਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣ ਲਈ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਊਪੋਦਰ ਨਾਥ ਬਾਗਚੀ (2) (ਸੁਪਰਾ): -

" .....ਨਿਯੰਤਰਣ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ (ਡਿਸ ਮਿਸਲ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਕਸਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਛੇਦ 311 ਦੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਉਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ। ”

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨੇਕ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਇ ਜੋ ਕਿ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1973 ਅਤੇ 4 ਮਈ 1973 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੱਥੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਕੱਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਇ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਪੱਕੀ ਰਾਇ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। . ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ *ਬਰੀਦੀ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਖਿਆਂ ਹੀ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਪੱਕਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪ੍ਰਗੇਟਡ ਆਰਡਰ ਦਾ, ਯਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ VIII ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 3, 4 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

- (1) ਸ਼੍ਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਸਖਤ ਸਖਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਪਣਾ ਟੈਟ ਲਾਇਆ ਜਦੋਂ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੋ. ਉਸ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅੰਬਾਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 2 ਮਾਰਚ, 1973 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1973 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਅੰਬਾਲਾ ਤੋਂ ਸੀ.ਆਈ.ਡੀ. ਕਰਨਾਲ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਮੰਤਵ ਉਸ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨਾ

ਸੀ।

- (2) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਮੰਗਤ ਰਾਏ, ਕਰਨਾਲ, ਲਿਟੀ ਗੈਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਰ ਪਰਸ਼ਾਦ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ, ਕਰਨਾਲ, ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਗਲਤ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ 12 ਜੂਨ, 1972 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੀਮਬਰੈਂਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਆਈ.ਟੀ

- (3) ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਕਰਨਾਲ ਜਾਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇਰੀ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਕਮਲ ਕੋਲ ਜਾਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਸੀ।

ਕਈ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ^{ii-v}

ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਰਿਕਾਰਡ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਨਾ ਤਾਂ 1 ਜੂਨ 1973 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਹੀ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਗਲਤ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਬਹੁਤ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੋਣ। ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ 21 ਜੂਨ, 1973 ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਨ ਲੀਅਰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਬਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਿਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਿਆਂਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖਤ ਸਖਤੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬੁਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। (

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜਸਟਿਸ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਚਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਹੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ। ਜੇ ਹਰ ਵਿੰਗ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਵਿੰਗ ਦੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਬੇਵੱਸ ਜਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੁਪ ਸ੍ਰੀ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ, ਉਸ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸਨੇ ਪਰਚੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਏਜੰਸੀ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਮੇਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1952 ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮ), ਜੋ ਅਜੇ ਵੀ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਨੁਕਸ ਲਈ ਜਾਂ ਗੈਰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਅਣਉਚਿਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(3) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ। ਇਹ ਹੈ

ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 17 ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੇਨ ਆਈਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਕੇਸ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਟੈਂਡ ਗਲਤ ਹੈ। ਨਿਯਮ 10(3) ਸਿਰਫ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ! ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸ ਕੇ, ਪਰ ਇਹ "ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਜੀਵੀਆਈਗ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਦੋ ਪ੍ਰੋ ਦਰਸ਼ਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਘੱਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 10(3) ਅਤੇ 17 ਦੀ

ਇਕਸੁਰਤਾ ਨਾਲ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 10(3) ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 9 ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ 17 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਾਰਜ-ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨਿਯਮ 9 *ibid* ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕਸਰਤ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ *exe* ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮ lidia ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਨ, ਜਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੀਈ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਾਈ ਵਾਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਐਕਸ-ਓਆਰਟ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮਿਰਸਟਰਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਏ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕੋ ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗੁਆਚ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 9 ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਨਿਯਮ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

audi alteram partem ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ 2 ਵਾਰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੱਜ ਆਈਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਤੀਸਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡਾ. (ਮਿਸ) ਬਿਨਾਪਾਨੀ ਦੇਈ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, (39): -

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹੈ ਪਰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਨਤੀਜੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ; ਸਬੂਤ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ।

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਡਾ. (ਮਿਸ) ਬਿਨਾਪਾਨੀ ਦੇਈ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

“ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂ ਦੀ ਓਸਿਕ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।”

ਏ.ਕੇ. ਕ੍ਰੈਪਾਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ। v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (40)। ਉਚਿਤ ਨਿਰੀਖਣ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰੇ 13 ਅਤੇ 14 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

“ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਦੀ ਰੇਖਾ ਕਾਫੀ ਪਤਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਖਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਢਾਂਚਾ, ਇਸਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ

(39) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1269

(40) ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 1501

ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦਾ ਅੰਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਆਪਣੀ ਵੈਧਤਾ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਾਜ਼-ਸਾਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ। ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ

ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਹੁਣ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।.....

ਪੁਰਤਾਬਪੁਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (41) ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੂਗਰ-ਕੋਨ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1966 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਲਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਪਾਲਣਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ। ਨਵੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਵੇਂ ਹੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ”

ਭਾਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਸੀ। ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਨਿਆਇਕ ਕਰੀਅਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਏ ਕੇ ਕਰੈਪਕ ਦੇ ਕੇਸ (40) (ਸਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਨਿਰੀਖਣ ਐਸ

(41) CACA ਨੰਬਰ 1 1464ISofJ 1968i ਨੇ Sby>rSupreme Court 2 ਨੂੰ 21st^Novber, 1968 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 20 ਵਿਚਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਵੀ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਿਹਾ: -

"ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿਣਾ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਗਰਭਪਾਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ (1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ (*Nemo debet esse judex propria causa*), ਅਤੇ (2) ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸੁਣਵਾਈ (*ਆਡੀਓ ਅਲਟਰਮ ■ ਪਰ-ਟੈਮ*)। ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਤੀਸਰੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚਾਂ ਚੰਗੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ, ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਇਹ ਰਾਏ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਨਿਆਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਸੀਮਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ

ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਆਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਲਈ ਕਿਉਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਤੋਂ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਟਿਵ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਚਰਿੱਤਰ ਪੱਖੋਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਅਰਧ ਨਿਆਇਕ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। - ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰਗਾਮੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੇਸ਼ ਕੋਸ਼ੀ ਜਾਰਜ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, (42) ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਮੂਰਤ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਢਾਂਚੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ y

"142) ਏਆਈਆਰ 1969 ਐਸਸੀ 198.

ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(3) ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ ਸਰਵਉੱਚ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਣਦੇਵ ਚੰਦਰ ਬੈਨਰਜੀ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, (26)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ 4 ਜੂਨ, 1949 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ 3 ਜੂਨ, 1950 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 4 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਮਿਆਦ ਵਧਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਿਉਂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ 31 ਅਗਸਤ 1952 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਵਰਗੀਕਰਣ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1930 ਦੇ ਨਿਯਮ 49 ਅਤੇ 55-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨਿਯਮ 49 ਅਤੇ 55-ਬੀ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ 49 ਅਤੇ 55-ਬੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 (ਏ) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਯਮ 55-ਬੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 3 (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਨ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1930 ਦੇ ਨਿਯਮ 3(ਏ) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਨਿਯਮ, ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 1(2) ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁਪਰੀਮ ਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(3) ਦੇ, ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜੋ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 10(3) ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅੱਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ 10(3) ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਣਦੇਵ ਚੰਦਰ ਬੈਨਰਜੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 55-ਬੀ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

“.....ਨਿਯਮ 55-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਖੇ ਗਏ ਨੁਕਸ ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਖਾਮੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 55-ਬੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ 55-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਨਿਯਮ ਜੋ ਉਹ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਿਟੇਨਸ਼ਨ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ "v ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 55-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ , ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ, ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (43) ਵਿੱਚ , ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਿਰਨਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ) ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ 16 ਮਈ, 1960 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੀਰੀਅਡ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰੀ ਪੀਰੀਅਡ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ । ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ) ਨਿਯਮ, 1930 ਦੇ ਨਿਯਮ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ 3 ਅਗਸਤ, 1962 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"23. ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਜਿਸਟਰ AI ਜਾਂ A-II ਤੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੰਡੈਂਟੀਕਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ , ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਉਲੰਘਣਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ.

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 9 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਦੂਆ. ਜੇ., ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 23 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਨ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਾਖਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 21, 22 ਅਤੇ 24 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 23 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ, ਨਿਯਮ 23 ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਨਹੀਂ। ਖਾਸ ਨੁਕਸ ਲਈ ਵੀ. ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।"

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ (44) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਪਰਖ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਨੁਕਸ ਲਈ ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ - ਫੈਕਟਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਣਉਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਅਣਉਚਿਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉ

ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੂਡੀਸ਼ੀਅਲ ਬ੍ਰਾਂਚ) ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੇਵਾ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦੀ ਕੌਮ ਦਾ ਕੋਈ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 9 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ

ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅੱਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। 'ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਰੂਲਜ਼, ਖੰਡ 1, ਭਾਗ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ 2.49 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕੇਡਰ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇਸ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਕਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ, ਨਿਯਮ 2.49 ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੋਟਾਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 9 ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tull, J.)

ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ 10(3), ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੀਰੀਅਡ ਦੌਰਾਨ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਸਾਰੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਨੂੰ ਬਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਥਾਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ, ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅੰਡੀ ਅਲਟਰਮ ਪਾਰਟਮ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗੇ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਜਾਂ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਪੁੰਜੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਤਮ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਮੈਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ। ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1 ਜੂਨ, 1973 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ ਜਾਂ ਨੁਕਸ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਡੈਮੀ-ਅਧਿਕਾਰਤ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ, ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਆਮ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਨੁਸੂਚੀ R. 1/14 ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ-

- (1) ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ ਐਸ ਰਾਓ ਸਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਉਹ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਗਲਤ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਗਲਤ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ

ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਬਾਇਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ 17 ਸਤੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਸੰਬਰ 15, 1969, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਬੁਰਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਪੰਜਾਬ ਬਨਾਮ ਧਰਮ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ; ਮੈਂ ਇਸ ਅਧੀਨਗੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਭਾਗ ਡੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ 7(2) ਅਤੇ (3) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਾਂ, ਕੀ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਇੰਨਾ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਤਾਂ ਹੀ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ, ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਨਿਯੁਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਦੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ, ਕੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਹੱਕਦਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ 17 ਸਤੰਬਰ, 1969 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਆਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ \ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਨੂੰ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ. 4 ਅਕਤੂਬਰ 1968 ਨੂੰ ਉਹ ਸੀ

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਜੋ 15 ਦਸੰਬਰ, 1969 ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਬੰਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਡਿਸਚਾਰਜ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7(3) ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਧ ਸਨ।"

1F -.

ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਵਿਭਾਗ ਨੇ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ 1972 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੂਪ ਚੰਦ ਗੋਇਲ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਯਾਦਕਰਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਇਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਪੈਂਫਲਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 24 'ਤੇ ਪੈਰਾ 18 ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ 9 *ibid* ਅਤੇ ਪੈਰਾ 19(d), ਜੋ ਕਿ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ: -

"19(d) ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। *ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।* ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪ੍ਰਮੋਟ ਹੈ। ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ' ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ' ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਲੰਕ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ" (ਜ਼ੋਰ ਮੇਰਾ)।

ਇਸ ਪੈਂਫਲਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ 15 ਦਸੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੰਬਰ 4183-2-ਜੀ.ਐਸ.ਆਈ.-71/34032, ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲਰ ਕੀਤਾ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ: -

“ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੀ ਓਰੀ ਜੀਨਲ ਪੀਰੀਅਡ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ/ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਤਮ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 3 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੂਰਵ ਸੰਖਿਆ ਕੱਢੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ (ਹੇਠਾਂ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅਧੀਨ) ਕਿ ਉਸਦੀ ਉਸ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਰਸਮੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਇਸ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨਾਲ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਆਦ, ਜੋ ਕਿ 7 ਅਕਤੂਬਰ, 1973 ਤੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੇਸ ਨੂੰ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ 7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜਲਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੈਚਲਿਤ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨਾ - ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਹ ਵੈਧ ਅਤੇ ਅਤਿਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 1 ਜੂਨ, 1973 ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਕੇਵਲ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਤਿੰਨ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਜਾਂ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿਆਂਇਕ ਫਾਈਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪੱਤਰ 1 ਜੂਨ, 1973 ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ ਸੀ, ਇਸ ਚਿੱਠੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਭੇਜਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਪੱਤਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ। ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਹੱਥੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ 12 ਜੂਨ 1973 ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਦਾ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ, ਇਸ ਲਈ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ 7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 16 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਸੀ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। 7 ਜੁਲਾਈ 1973 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ

ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੀਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਚੰਦਰਮੌਲੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦੇ ਕੇਸ* (15) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਤਹਿਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦੀ ਸੀ ਕਿ ਜੁਲਾਈ 7, 1973, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਾਰੀਖ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1 ਜੂਨ, 1973 ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਸਲਾਹ- ਮਸ਼ਵਰਾ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਚ ਜੱਜ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰਾਜਪਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂਚ ਜੱਜ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਦਾ ਪੱਖ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਜਨੂੰਨ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ 7 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੱਕ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੜ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਇਪਲੇਡ ਆਰਡਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਯੋਗ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਖੰਡਤਾ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦੰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਇਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ 'ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ। ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ? ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਲਈ ਇਹ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਕੇਸ-ਰਿਕਾਰਡ ਹਨ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇਹ ਤੱਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਐਨ.ਐਸ. ਰਾਓ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਕੀ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਓ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਉਲਟ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਸਲ ਨਿਯੁਕਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹੁਣ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ -

ਕਾਰਵਾਈ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਹੈ।"

ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਇਹ ਸਿੱਟੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਖੰਡਤਾ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਿੱਸਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 10(3) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਗੋਪੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਸਾਦ (45) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਗੋਪੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰਹੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੋਪੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 (2) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗੋਪੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੀ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਯੋਗ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਕਥਿਤ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਸਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਵਾਦਾਰੀ ਲਈ। ਇਹ ਸੌਖਾ ਰਾਹ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਈਮਾਨ ਅਤੇ ਅਯੋਗ ਟੈਟ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਹੋਰ ਔਖਾ ਰਾਹ ਚੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 311(2) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨਿਵਾਰਣ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311(2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।”

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੱਤਰ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (25), ਚੰਪਕਲਾਲ ਚਿਮਨਕਸਾਲ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (27), ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸੁਖ ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ। (28)

(45) ਏਆਈਆਰ 1960 ਐਸਸੀ 689।

ਸੁਖ ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ 5 ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ :-

- “(1) ਕਿਸੇ ਅਸਥਾਈ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।
- (2) ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘੋਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ।
- (3) ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਅਖੰਡਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਨੌਕਰ ਸੀ।
- (4) ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- (5) ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 311 ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ - ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਉਕਤ ਲੇਖ।”

ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਕੇਸ ਸੀ ਆਈਯੂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ, ਜੋ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੀ, ਸੁਪਰੀਮਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਤੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 311 (2) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਰਾ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਰਾਏ ਬਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਤੱਥ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਦੱਸੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। . ਗਵਰਨਰ ਦੁਆਰਾ 21 ਜੂਨ 1973 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਸਰਕਾਰੀ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਪਬ - ਲਾਇਸਿਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਬੇਮਿਸਾਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਖਰਾਜ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਕੇਸ (28) (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 311 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ. ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੋਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੱਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਹਲਫਨਾਮੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ XIX ਨਿਯਮ 3(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

“3(1) ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਿਆਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇੰਟਰਲੋਕੂ ਟਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।”

ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੋਗ ਨਾਇਕ (30) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ--

“ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ verification of the ਹਲਫਨਾਮੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹਨ। ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ The body of the ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ matters were ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਵੈਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਲਿੱਪਸ਼ੋਡ ਤਸਦੀਕ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਲਫਨਾਮੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਸਦੀਕ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 19, ਨਿਯਮ 3 ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੋਡ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੇਰੀਅਮ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, (32) ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਦੱਖਿਆ: -

“ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ: ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ

ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਸੀ? ਪਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ 'ਬੁਠ ਦੇ ਕਾਰਨ' 'ਤੇ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਕਥਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਬਾਰੇ, ਜਾਂ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ, ਇਸਦਾ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਫਿਰ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਗਿਆਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੋਗ ਨਾਇਕ (30) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਪਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਲਿੱਪਸ਼ੈਡ ਤਸਦੀਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਰਡਰ XIX, ਸਿਵਲ ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਦਮਬਤੀ ਦਾਸੀ ਬਨਾਮ ਰਸਿਕ ਲਾਈ ਧਰ (46) ਦੇ ਕਲਕੱਤਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਜਵਾਬ ਜੋ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਆਮ ਇਨਕਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਾ-ਮਾਲੀ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਮਨੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਕੇਤ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(46) (1910) ILR 37 CaL 259.

ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ' ਤੇ ਦਰਾ ਸਰੀਨ, (31) ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ: -

ਬੇਅਦਬੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਖੁਦ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। *lish mala fides*. ਉਚਿਤ ਪਹੁੰਚ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਉਹ ਦੋਸ਼, ਜਦੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਬਦਨੀਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਕੀ *impugned* ਆਰਡਰ ਅਜਿਹੀ ਬਦਮਾਸ਼ੀ ਜਾਂ ਬੁਰੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਦੋਸ਼, ਜੇਕਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਭੈੜੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਦੋਸ਼, ਜਿਸਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾੜੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਾ ਲਵੇ; ਪਰ ਜਦ; ਸਾਰੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅਯੋਗ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਮਾਨ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਨਿੱਜੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ. ਸ: ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (47) ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

"ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਉਹ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ

misuse by Government of its powers. While the indirect ' motive or purpose, or bad faith or personal ill-will-is not to be held established except on clear proof thereof, it is obviously difficult to establish the state of a man's mind, : for that is what the appellent has to establish in this case, though this may sometimes be done (See *Edgington v. Fitzmaurice*, (48). The difficulty is not lessened when one •

ਬੁਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਇੱਕ

(47) ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 72.

(4a> (1884) 29 ਫ਼. 459

ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਕ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਮੰਦਭਾਗੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਤੋਂ ਇਜ਼ਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਾਈਲ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿੰਗ ਤੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਰਡਰ ਜੇ ਬੁਰਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਅਟੱਲ ਅਨੁਮਾਨ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਚਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ 1963 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲ-ਮਾਫੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

ਹੁਣ ਮੈਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੀਆਂ ਕਥਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹਨ: -

1. ਕਿ ਸਤੰਬਰ, 1971 ਵਿੱਚ, ਹਰਿਆਣਾ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੁਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੋਧ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਉਸ ਸੇਨ ਆਈਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੋਧਾਂ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1972 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਤੱਥ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਬਦਨੀਤੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਸਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ; ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸੇਵਾ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ) ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਲੰਬਾਈ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਐਚਸੀਐਸ ਅਫਸਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇ

ਤੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ/ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। **ਐਚਸੀਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ** ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ **ਐਚਸੀਐਸ (ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ)** ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਲਬੋ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਉਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧਾਂ **1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1970 ਤੋਂ, ਭਾਵ, ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ** ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 309 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਕੇ. ਡੀ. ਵਾਸੂਦੇਵਾ, ਆਈਏਐਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਬਨਾਮ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (49) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਰਾਜ. ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 309, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮ ਵੀ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ। ਜਾਂ ਰੈਟ੍ਰੋਸਪੈਕਟ ਟਿਵ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ।”

ਬੀ.ਐਸ. ਵਡੇਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, (34), ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 309 ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ, ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ': ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸਮੀਕਰਨ, ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਜ਼-ਇਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਨਿਯਮ, ਜੋ ' ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ' ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ,' ਵਿਸ਼ੇ

(49) 1971 ਐਸਐਲਆਰ 487.

ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ। ਯਾਨੀ, ਜੇਕਰ ਅਨੁਛੇਦ 309 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪ੍ਰਾਇਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੋਈ ਐਕਟ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪ੍ਰਾਵੀਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ; ਪਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਾਇਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ; ਨਿਯਮ; ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ; ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਹੈ : ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ; ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਗ III ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਅਲੇਪੋ ਬਨਾਮ ਆਈ.ਐਮ.ਸੀ. ਪੋਨੋਜ਼ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ, (35), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ-

// "ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਸਾਬਕਾ - ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਸ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਅਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 309 ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਪ੍ਰੋਵੀਸੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ: ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਸੇਵਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਚਿਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਸੰਚਾਲਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। "

ਗੁਲਾਪੱਲੀ ਨਾਗੇਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ, ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਰੋਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਹੋਰ, (50) ਅਤੇ ਐਨ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ, (33)। ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੀ ਮਾਲਾ ਫਿਡਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਰਾਜਪਾਲ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜੋ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ 2.

2. ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪਬਲੀ ਸੈਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੀ। ਉਸ ਪੋਸਟਿੰਗ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 13 ਅਕਤੂਬਰ 1972 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਦੁਆਰਾ 24 ਅਕਤੂਬਰ 1972 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਕੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਆਰ. ਗੋਖਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਨੌਜਵਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੀ ਕੋਈ ਬਦਨੀਤੀ ਜਾਂ ਬੁਰਾਈ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸ ਕੋਲ ਸੀ, ਭਾਵ, ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਖਲੇ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜਿਸਦੀ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਸੀ। ਇਸ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਦਨਾਮੀ ਕੱਢਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ।

3. ਫਰਵਰੀ, 1973 ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਆਰ. ਗੋਖਲੇ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਪੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ, ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਈ ਜਵਾਬ 2 ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਰੂਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਖਲੇ ਤੋਂ ਉਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਨੇ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮ. ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਦਿਆਲ ਸ਼ਰਮਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਦੁਬਾਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਦਨਾਮੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਰਾਏ ਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਹਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏ

Narender Singh Rao v. The State of Haryana, etc. (Tuli, J.)

ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਣਜਾਣ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 2 ਦੇ ਮਾਲਾ ਫੇਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਪਊਨਡ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਕਿ ਕੰਵਰ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਗੁਪਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਿੱਠ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਸੱਤ ਟਾਈਪ ਕੀਤੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਸੁਤੰਤਰ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਦੇ ਖਿਲਾਫ - ਮਾਲਾ ਫੇਡ ਦੇ ਦੋਸ਼, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਲਾ ਫੇਡ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸਨੇ ਆਪਰੇਟਿਵ ਉਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਇਕੱਲੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵੱਲੋਂ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮਾਲਾ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਫਿੱਕੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਤਾਕਤ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਕਿ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ 2 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮਾਲਾ ਫੇਡ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੋਰ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਮਪਗਨਡ ਆਰਡਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ 'J' ਅਤੇ *J-1' ਹਨ, ਇੱਥੇ ਹਨ। ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ 1 ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਆਰ.ਐਸ. ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.-ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ. ਅਤੇ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਵੱਖਰੇ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਰਿਆਣਾ ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 235 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀਆ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਤੇ ਤਰਕ, ਜੇ. ਦੋਵਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਸੀ.ਜੇ.-ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ., ਅਤੇ ਤੁਲੀ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਮੈਂ ਵੀ ਨਰੂਲਾ, ਜੇ.

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, 'ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਰਕਾਰੀਆ ਜੇ. ਅਤੇ ਤੁਲੀ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਸਾਧਾਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਤੁਲੀ ਜੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਸ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

12714 ILR ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰੈਸ, ਸੀ.ਐੱਚ.ਡੀ.